

56

Trib Suprem
Col. Militar

Dos. 215/954

~~Vol. 56~~

40005 ~~40005~~ 12

DOSAR

Ancheta Interogatoriile
luate

de organele Procuraturii lui

Luca Vasile si
alii

P 000148, Vol. 12

Data

Urmează Vol. Nr. 57

56

I

19

19

Interogatoriile levate

de organele Procuraturii

a.

PROCES VERBAL

Astăzi 25 septembrie 1954- București.

Noi, Colonel GRIGORE RAPEANU și Colonel AUREL ARDELEANU, procurori militari, am procedat la audierea numitului IUCA VASILE, care ne declară următoarele ;

Mă numesc IUCA VASILE, sunt născut în anul 1898, iunie 8, în com.Catalina, Reg.Autonomă Maghiară, de profesie lăcătuș, cu ultimul domiciliu în București Str.Romniceanu No.22.

Mentțin declarațiile pe care le-am dat la cercetări.

* În toamna anului 1918, când m-am întors acasă din război, m-am înrolat în " Garda Națională" din comuna Lemnia. În timpul acelor frământări revoluționare din Ungaria se formaseră asemenea " gărzi naționale" în toate comunele din țară, în care serviciul se făcea cu plată, scopul fiind menținerea ordinii. (După aproximativ două luni, la îndemnul unui ofițer care a venit în comuna noastră, într-un moment în care fuseseră mobilizate 5 contingente, din care răceam parte și eu, am plecat împreună cu vre-o optzeci de tineri la Cluj, înrolându-ne voluntari în " divizia secuiască".

Am fost sergent armurier în această divizie, trecând prin mai multe companii și am luat parte la următoarele acțiuni ale diviziei; la Ciucea într-o acțiune de desarmare a populației, respectiv strângerea armelor dela demobilizați; la Satu -Mare și NAGY - LALLO unde am făcut servicii de gardă, iar în februarie 1919 am plecat pe front în Maramureș.

Înainte de a fi mers pe front, " divizia" a staționat cîtva timp la Satu mare unde a făcut servicii de pază și unde eram scoși uneori în oraș în caz de întruniri muncitorești pentru a preveni eventuale turburări. Am fost și eu scos odată și am instalat mitraliere în căminul muncitoresc.

././.

Pe front în Maramureș am stat numai vre-o două săptămîni, după care a început retragerea.

În retragere "divizia Secuiască" a dus o serie de acțiuni contrarevoluționare, dizolvînd sovietele locale și avînd ciocniri cu detașamentele roșii maghiare. Am participat și eu în acțiunea de disolvare a sovietului local din Beregszasz instalînd mitraliere pe piața din fața sovietului local, gata să trag dacă garda roșie s-ar opune. Garda roșie nu s-a opus, a fost desarmată sub amenințarea noastră și sovietul local a fost disolvat.

Deasemeni am participat la o acțiune contra unui detașament roșu, care se retrăgea depe front, într-o gară de cale ferată, unde am fost scos cu două grupuri de mitraliere, ciocnirea soldîndu-se din partea noastră cu un mort și un rănit.

Divizia secuiască a depus armele în fața trupelor romîne, lăsîndu le deschisă calea spre Buda-Pesta unde s-au dus în scopul nămicirii revoluției proletare. Eu am fost luat pentru scurt timp prizonier; am fugit din lagărul din care eram ținut în Brașov.

După fuga din prizonierat am intrat la lucru la Calea Ferată în Brașov și în toamna anului 1919 m-am înscris în sindicatul C.F.R. și în Partidul socialist din țara Bîrsei.

În anul 1923 am ajuns președinte al organizației locale de partid Brașov, iar în luna iulie 1924 secretar regional de partid la Brașov.

În timp ce eram președinte al organizației locale de partid Brașov, în anul 1924, am intrat în legătură cu Siguranța din Brașov și anume cu șeful Siguranței, mi se pare PREDĂ ZAMFIR, prin intermediul agentului de Siguranță VOINEA SEPTIMIU, pe care îl cunoșteam deoarece el era unul din agenți care mă urmăriseră.

Motivul pentru care am luat contact cu Siguranța a fost că aveam situația militară neclară și vroiam s-o clarific cu ajutorul lor. Șeful siguranței mi-a răcut promisiuni că nu mi se va întîmpla nimic și mi-a cerut să-i dau informații despre mișcare și despre partid, ceea ce eu am acceptat.

.//.

Ne-am întîlnit de cîteva ori la poalele pădurii Varte, unde i-am dat printre altele informația că prin mine se primesc scrisori ale conducerii partidului pentru alte persoane. El mi-a cerut să-i predau astfel de scrisori și îmi reamintesc că i-am predat două scrisori, pe care ulterior mi le-a restituit. Pentru faptul că i-am predat aceste scrisori, șeful siguranței mi-a dat suma de 1.000 (una mie) lei.

În luna decembrie 1924, partidul a inițiat o acțiune de răspîndire a unor manifeste "jos robia economică, politică, națională". Eu am participat la tipărirea acestor manifeste la Brașov și am organizat răspîndirea lor în țară. În noaptea următoare după difuzarea manifestelor la Brașov, eu am fost arestat în com. Lemnia, unde mă ausesem la mama mea. Am fost dus la siguranța sft. Gheorghe și de acolo la siguranța Brașov.

Am fost cercetat de către șeful siguranței care acum era altul decît PREDĂ ZAMFIR și care nu mă cunoștea. Am fost bătut la cercetări și în acest timp văzîndu-mă VOINEA SEPTIMIU și discutînd cu mine, i-am spus să nu mai fiu bătut că voi recunoaște tot. Cercetarea a continuat, fiind făcută de aci înainte de inspectorul de siguranță ZAHIU DUMITRU, în fața căruia eu am recunoscut, atît o mare parte din persoanele cărora le distribuiseam manifeste pentru difuzare, cît și legăturile mele superioare pe linie de partid. Astfel am indicat unde locuia secretarul general de atunci al partidului, KOBLES ELEK.

Am fost înaintat de siguranța generală București, la sub-inspectorul general BANCIULESCU TEODOR și apoi am fost depus la Jilava. Am făcut greva foamei împreună cu alți arestați și am fost puși în libertate la începutul lunii martie 1925.

Procesul a avut loc dela sfîrșitul lunii aprilie și pînă la începutul lunii iunie. Eu m-am prezentat în proces, dar înainte de pronunțarea hotărîrii am fugit din București, împreună cu alți 16 acuzați din proces, ascunzîndu-mă la Comandău Jud. Trei Scaune. Am fost condamnat în lipsă la 10 ani.

Menționez că după ce am fost eliberat în martie, m-am întors în Brașov unde am stat pînă la sfîrșitul lui aprilie cînd am venit la București la proces. Pe cînd eram încă la Brașov, la finele lunii aprilie, am fost chemat de inspectorul ZAHIU la siguranță, unde am avut o discuție cu el în legătură cu pregătirea zilei de 1 mai, el cerîndu-mi cu această ocazie ca eu să garantez că nu vor avea loc demonstrații muncitorești

de 1 mai în Braşov. Nu m-am putut angaja la aceasta, deoarece eu nu mai eram cu conducerea organizaţiei de partid Braşov.

La Comandău, unde m-am ascuns după ce am fugit din proces, am fost descoperit de jandarmi, care m-au înaintat la Siguranţa Braşov, unde am fost cercetat de către inspectorul ZAHIU. Cu această ocazie ZAHIU mi-a făcut propunerea concretă de a-mi lua angajament de informator al siguranţei, ceea ce eu am acceptat.

Am dat angajament scris, în care am scris că mă angajez să furnizez informaţii Siguranţei despre mişcarea muncitorească, să lupt contra comunismului şi să păstrez cel mai deplin secret asupra relaţiilor mele cu Siguranţa.

Intrucît eu nu stăpîneam limba romînă iar ZAHIU nu cunoştea limba maghiară, ca translator între noi a servit agentul MUNTEANU ION, dela siguranţa Braşov.

După aceasta am avut o discuţie cu ZAHIU în care el mi-a pus problema unei sume de bani pe care urma să mi-o dea, şi tot odată a unui om de legătură între mine şi el. Am propus ca să fie chemat fratele meu vitreg VARGA GAVRIL, care să facă oficiul de transmitere a banilor primiţi dela ZAHIU către soţia mea şi acela de a transmite informaţi din partea mea. VARGA GAVRIL, a fost chemat. ZAHIU mi-a dat 1.500 (una mie cinci sute lei; din aceştia, 1.000 lei i-a dus VARGA soţiei mele, 500 lei au rămas asupra mea.

ZAHIU mi-a dat instrucţiuni să activez în continuare în mişcarea muncitorească, să promovez în funcţii de rasăundere şi să le dau informaţii despre mişcare.

ZAHIU m-a înaintat la Bucureşti la siguranţa generală, la subinspectorul general BANCILESCU. Cu acesta am avut o discuţie din care am constatat că el cunoştea faptul că am dat angajament lui ZAHIU.

BANCILESCU mi-a spus că mă va scăpa în curînd dela închisoare şi că voi continua activitatea mea de informator cu dînsul.

Mi-a cerut ca pe timpul cît voi sta la închisoare să-i dau informaţii cu privire la activitatea deţinuţilor comunişti. M-a trimis la Jilava, în vedere rejudecării procesului.

BANCILESCU a trimis la mine de două ori un agent, prin care i-am transmis informaţii din închisoare. Era acelaş agent care semise ca translator între mine şi BANCILESCU.

././.

Mentionez că și ZAHIU a trimis la mine odată pe fratele meu VARGA GAVRIL, tot pentru a-i furniza informații. Eu i-am cerut lui VARGA GAVRIL să comunice lui ZAHIU că am legătură directă cu Siguranța generală, căreia îi transmit informații. În același timp l-am sfătuit pe VARGA să întrerupă legătura cu Siguranța Brașov.

În timp ce eram arestat la Jilava am fost odată chemat la siguranța generală de BANCILESCU pentru a identifica după semnamente un activist de partid ce fusese arestat la graniță. Astfel eu am identificat pe WILY ROTH, care în acel timp era membru al Comitetului Central al Partidului ilegal.

Cu această ocazie BANCILESCU m-a întrebat despre BORIS ȘTEFANOV, arestat și el la Jilava; eu i-am dat unele relații generale; că citește și scrie și are legături cu rude și prieteni.

Procesul meu a suferit numeroase amânări, fiind judecat abia în primăvara anului 1928 când eu am fost achitat.

În momentul eliberării am fost dus la BANCILESCU care mi-a cerut ca după eliberare, întorcându-mă la Brașov să continui a da informații lui ZAHIU.

La Brașov, am fost chemat după cîtva timp de către ZAHIU, căruia i-am dat informații despre activiștii de partid locali. Pentru aceasta ZAHIU mi-a dat suma de 2.000 (două mii) lei.

În primăvara anului 1928 a venit în țară un delegat al M.O.P.R.-ului, care mi-a propus să iau conducerea M.O.P.R.-ului pe țară. Intrucît în acest scop nu trebuia să trecem peste capul Comitetului Central al M.O.P.R.-ului, am plecat cu acest delegat la București; unde am avut o ședință cu comitetul M.O.P.R.-ului.

Eu nu am primit funcția de conducător al M.O.P.R.-ului deoarece între timp FORIS ȘTEFAN mi-a comunicat să nu primesc, urmînd să mi se încredințeze o altă muncă mai importantă, de membru al Comitetului Central al Partidului.

Intorcându-mă la Brașov, i-am comunicat lui ZAHIU faptul venirii delegatului M.O.P.R.-ului și scopul său și i-am spus că nu am primit (acceptat) funcțiunea pe care a vrut să mi-o dea.

În vara anului 1928 am fost ales de către organizația de partid Brașov ca delegat la Congresul al IV-lea al partidului.

Plecînd la București am luat legătura cu FORIS, care mi-a vorbit despre existența așa zisului "activ al Bucureștiului" și de planul de a răsturna Comitetul Central al Partidului în frunte cu KOBLOS. Eu am fost de acord ca în Congres să iau poziție contra lui KOBLOS.

FORIS mi-a trasat ca sarcină să aduc la București și să conduc pînă la graniță și pe alți delegați din Ardeal.

Am plecat în Ardeal și după ce mi-am dat întîlnire cu delegați respectivi la București, m-am oprit între două trenuri la Brașov- luînd contact din proprie inițiativă cu inspectorul ZAHIU căruia i-am dat informații despre organizarea congresului și plecarea delegației la Congres.

ZAHIU a luat legatură telefonică cu BANCILESCU și mi-a comunicat că un agent al lui BANCILESCU mă așteaptă a doua zi la un anumit loc de întîlnire la București.

Am plecat la București, am luat legătură cu delegați partidului care sosiseră și apoi m-am dus la locul de întîlnire cu agentul siguranței. Acesta m-a condus la BANCILESCU. I-am relatat lui BANCILESCU despre organizarea Congresului partidului și despre plecarea delegaților, - din discuția cu el aflînd că siguranța nu ia nici o măsură contra congresiștilor. BANCILESCU mi-a spus să merg la Congres și la întoarcere să-i dau informații despre felul cum s-a desfășurat congresul. De fapt eu am avut impresia că siguranța cunoștea de mai înainte organizarea Congresului și că chiar sprijinea acțiunile celui așa zis "activ al Bucureștiului" condus de FORIS, MARGULIUS și alții.

Am participat astfel la Congresul al IV-lea al partidului, unde vechiul C.C. a fost răsturnat alegîndu-se un nou C.C. în care am fost ales și eu.

Intercîndu-mă dela Congres la Brașov, am informat pe ZAHIU despre felul în care s-a desfășurat Congresul și noua compunere a Congresului.

Ducîndu-mă apoi la București pentru a începe munca de membru al C.C.-ului, în urma aranjamentului făcut prin ZAHIU, am avut o întîlnire cu BANCILESCU, căruia i-am comunicat și lui desfășurarea Congresului.

Din luna august și pînă în noembrie 1928, am ținut legătura cu subinspectorul general BANCILESCU printr-un agent, a cărui identitate nu mi-o pot reaminti în prezent, și prin care i-am transmis lui BANCILESCU diferite informații despre

partid și mișcarea muncitorească, în general, precum și documente de partid.

În decembrie 1928, BANCILESCU a aranjat o arestare a mea a cărei explicație nu o pot găsi decât în faptul că a voit să mă prezinte noului inspector general al siguranței, nu pot preciza dacă este vorba de VINTILA IONESCU sau altă persoană.

Cu acesta am avut o discuție asupra situației mele de informator, stabilindu-se să am salariu lunar de 2.000- 3.000 lei, urmînd să mi se plătească retroactiv pe 8 luni. În realitate nu am primit acești bani. Cu această ocazie mi s-a confiscat și o sumă de bani găsită asupra mea, de aproximativ 24-26.000 lei despre care eu am declarat că sunt banii B. M.T. care ulterior au fost restituiți lui MIHAILEANU ALEXANDRU, secretar general al B. M.T.

În timpul cît am stat la siguranță am fost tratat cu cafele și în cadrul discuțiilor a avut loc și o asemenea discuție în care cu rîsete și glume la adresa persoanelor în frunte cu HAIA LIFSITZ, judecate la Cluj, s-au apreciat și dozat pedepsele ce urmau să fie date comuniștilor judecați în acel proces.

Apoi am fost eliberat și trimis "la urmă" la Brașov cu indicația către siguranța Brașov să mă trimită la comenduirea pieții, pentru clarificarea situației militare. Ulterior am fost chemat de către ZAHIU, prin agentul de siguranță ION MONTEANU și l-am informat despre situația mea și că țin legătura cu BANCILESCU.

M-am reîntors apoi la București pentru a relua munca la C.C. În această perioadă, nu-mi amintesc precis prin care anume agent am avut legătura cu BANCILESCU, fapt este că am avut această legătură care a durat pînă în 1929. Prin acest agent am transmis lui BANCILESCU rapoarte scrise cuprinzînd informații despre munca de partid, precum și despre diferite documente de partid.

Menționez că în februarie 1929 am fost arestat pînă în martie, în urma adunării dela sala constructorilor din București. În legătură cu această adunare arăt că eu am avut sarcina de a preda un document de partid ce urma să fie citit în adunare, pe care însă l-am dat agentului de legătură cu BANCILESCU, dela acesta am aflat ca siguranța va împiedica ținerea adunării și va trece la arestari.

În luna aprilie 1929 am avut ca sarcina dată de C.C., să organizez și să conduc Congresul general al sindica-

telor unitare dela Timișoara.

Ducându-mă în Ardeal, în legătură cu alegerile delegaților sindicali, am fost și la Brașov, unde m-am întâlnit cu inspectorul ZAHIU, căruia i-am promis că voi identifica comuniștii care participă la Congres și voi da siguranța.

În fapt, la Timișoara am luat contact cu organul de siguranță indicat de ZAHIU și i-am dat o listă a comuniștilor participanți la Congres.

După Congres, cu ocazia pregătirilor pentru înmormintarea lui FONAGY, pe când muncitorii se aflau asediați de armată și poliție în căminul muncitoresc, noi am ținut o ședință C.G.S.U și am hotărât să organizăm o delegație care să ia contact la fereastră cu autoritățile, în scopul de a înceta asedierea și noi să putem eși.

Cu această ocazie cineva a semnalizat cu batista în scopul ca delegația care trebuia să se apropie de fereastră să nu fie primită cu împușcături. Nu-mi reamintesc cine a făcut această semnalizare.

După evenimentele dela Timișoara au fost numeroase arestări și a urmat un proces. Eu am fost arestat și pus în libertate, împreună cu alții în urma unei greve a foamei. La proces am fost dijuns. Menționez că prezentându-mă în sala Tribunalului din Timișoara în prima zi a procesului, a venit o persoană din partea Siguranței, posibil chiar acela căruia eu i-i predasem lista comuniștilor participanți la Congres, și care mi-a comunicat că s-a dat ordin dela București ca să nu mă prezint la proces, că siguranța nu dorește să mă prezint și că eu voi fi dijuns din proces.

Deasemeni am mai trădat și lupta muncitorilor minieri din Valea Jiului cu ocazia zilei de 1 august 1929. Eu avusesem o sarcină de partid, organizarea și conducerea acțiunilor muncitorești din Valea Jiului cu ocazia acestei zile. Despre aceasta am comunicat lui BANCILESCU, care mi-a dat instrucțiuni să merg în Valea Jiului dar să informez siguranța locală despre toate acțiunile muncitorimii. Am executat aceasta și am luat legătura cu șeful siguranței din Petroșani cu care am aranjat un contact printr-un om de legătură, prin care eu în fapt am transmis tot ce se hotăra în legătură cu acțiunile pentru 1 august.

Ulterior, pentru a acoperi această trădare, am susținut că grevele minierilor, care erau rezultatul unei mișcări spontane, ar fi fost o provocare a siguranței.

9
In momentul în care greva dela Lupeni, era pe punctul de izbucni, din ordinul siguranței eu am părăsit Valea Jiului.

In acest fel, părăsind muncitorii și neorganizând conducerea și extinderea grevei, am trădat interesele muncitorilor.

vj
Ulterior, fiind adus la BANCILESCU și discutând chestiunile din Valea Jiului, în prezența și a unui reprezentant al Ministerului de Interne, aceștia au cerut dela mine o declarație în care să învinovățesc internaționala comunistă de a fi provocat greve. Eu am dat această declarație care mi-a fost cerută. ✓

lf
In octomvrie 1929, în preajma plecării mele la Moscova pentru o ședință plenară la Prorintern, am comunicat acest lucru lui BANCILESCU și VINTILA IONESCU. Aceștia au fost de acord ca să plec în Uniunea Sovietică și la reîntoarcere să le comunic constatările mele din U.R.S.S.

Am plecat în U.R.S.S. de unde m-am reîntors în anul 1930. Nu îmi aduc aminte ca la reîntoarcere să-i fi făcut lui BANCILESCU raport asupra acestei chestiuni.

In timpul luptelor fracționiste fără de principii din 1930 eu am făcut parte din grupul fracționist al lui PAUKER. Când a apărut articolul lui PAUKER prin care lupta fracționistă devenea deschisă, am fost chemat de VINTILA IONESCU și BANCILESCU care mi-au reproșat ca nu i-am informat dinainte despre situația din C.C.

Menționez că în realitate eu discutasesm mai înainte cu BANCILESCU despre aceasta, dintre cei doi șefi ai fracțiunilor și chiar îi spuseseam "lăsați să se certe ca nu fac nimic pentru mișcare și distrug ei singuri partidul".

lf
In discuția avuta acum cu VINTILA IONESCU și BANCILESCU, ei m-au întrebat de care parte sunt eu. Le-am răspuns că eu sunt cu PAUKER, arătându-le că PAUKER are cu el majoritatea membrilor partidului, precum și conducerea U.T.C.-ului și aceia a Sindicatelor Unitare.

In fapt eu eram conducătorul Sindicatelor Unitare și eu am introdus fracționismul în Sindicate. Am pus presa sindicală la dispoziția lui PAUKER. Personal am scris și articole în presa sindicală, sprijinind grupul PAUKER.

Am călătorit prin țară și am luat contact cu organizațiile atât de partid cât și sindicale căutând să le atrag în grupa lui PAUKER.

Deasemeni am creiat comitete de partid paralele la București, Arad și Timișoara.

După ~~liberarea~~ luptei fracționiste am fost trimis în muncă de jos la Buhuși, apoi am lucrat la Piatra Neamț, Bacău și Iași, iar prin luna martie- aprilie 1931 am fost ales secretar al comitetului regional de partid Iași.

In februarie 1932 am fost chemat la București ca secretar general al C. G.S.U. In aprilie acelaș an, am fost arestat și dus la BANCILESCU. Cu această ocazie BANCILESCU mi-a cerut eă continui a-i da informații. Eu i-am spus că în scopul de a nu fi demascată în fața mișcării muncitorești- nu pot să păstrez legături directe cu el și nici să-i dau ceva scris. I-am propus ca el să mă urmărească prin subalternii săi.

BANCILESCU a fost de acord cu propunerea mea. Menționez însă că în acelaș an BANCILESCU a eșit la pensie.

Următoarea mea arestare a avut loc la 29 august 1933, după ce de acum fusesem condamnat la 20 anu muncă silnică, în lipsă.

De această dată am fost cercetat de comisarul șef TURCU.

Lui TURCU nu i-am dat declarație scrisă, ci i-am dat o serie de explicații orale în legătură cu mișcarea sindicală.

TURCU a încercat să mă pună din nou în slujba Siguranței și eu am refuzat la început categoric; numai că în ultimul moment când eram pe punctul de a fi înaintat la Consiliul de război, la apelul său de a mă răzgîndi, i-am răspuns că dacă am să mă răzgîndesc, am să-i comunic. Procesul meu s-a rejudecat în mai multe rînduri și prin ultima hotărîre am ramas condamnat la 5 ani și jumătate pe care i-am executat integral, eliberîndu-mă în 4 aprilie 1939.

La eliberare comisarul șef TAFLARU, a încercat să mă facă informatorul său, dar i-am refuzat.

In toamna anului 1939, am fost luat într-o zi de pe stradă, într-o mașină, de către comisarul TURCU și inspectorul general VINTILA IONESCU. Ei mi-au cerut să dau informații siguranței ceace eu am acceptat.

Am avut ulterior cîteva întîlniri cu TURCU, căruia i-am predat informații despre mișcare și i-am dat unele materiale de partid. Aceasta a fost activitatea mea pînă la 4 aprilie 1940, cînd am fost arestat la graniță.

././.

1932
* Deși într-o declarație anterioară, dată la cercetări eu am retractat întâlnirea pe care am avut-o cu TURCU și TEOHARI GEORGESCU în legătură cu organizarea căderii tipografiei ilegale a partidului și cu activitatea noastră de informatori, eu susțin ca totuși această întâlnire a avut loc și ca în mintea mea persista tabloului acestei întâlniri. Nu-mi aduc aminte cum s-a organizat tehnic această întâlnire.

Am arătat mai sus în linii mari toate legăturile mele cu siguranța.

În amănunte am arătat totul în declarațiile date la primele cercetări - unde am și rectificat unele erori făcute în primele declarații în momentele când îmi frământam memoria pentru a-mi reaminti unele lucrări.

M-am reîntors din U.R.S.S. la sfârșitul lunii septembrie 1944.

7v. 23. A.
Mentțin declarațiile date la cercetări asupra legăturilor pe care le-am avut din acest moment cu ANA PAUKER și TEOHARI GEORGESCU.

Încă dela Botoșani - în 1944 am discutat cu ANA PAUKER că noi doi vom avea rolul conducător în partid, iar după septembrie 1944 am discutat și cu TEOHARI GEORGESCU, determinându-l să ni se alăture nouă.

Noi trei am susținut o linie comună, linie pe care ne-o formam în discuții prealabile. În special cu ANA PAUKER am discutat de multe ori o serie de probleme, criticând pe ceilalți membrii din conducere. Noi trei am adoptat o linie antipartinică, în primul rând prin felul cum noi am discutat problemele în trei. Astfel noi trei am alcătuit de fapt un grup fracționist în conducerea Partidului.

Noi am dus o linie antimarxistă în ce privește problema organizatorică și a componenței Partidului. Astfel, am admis intrarea în partid în masă, fără nici un control, a elementelor nemuncitorești; am admis și intrarea legionarilor.

Am admis intrarea în Partid a țăranilor pe sate întregi.

Noi am dus față de țăranime o politică contrară luptei de clasă, de neîngrădire a chiaburimi, noi am susținut teza scăderii numărului chiaburilor. Pe această linie, am susținut în expunerea la buget pe anul 1951 că scăderea numărului chiaburilor este ceva normal.

ANA PAUKER a susținut și auto-deschiaburirea și intrarea chiaburilor în G.A.C.

Noi trei am susținut mișcarea sionistă, în cece privește intrarea grupului sionist Mișmar în F.N.D, precum și emigrările în Palestina.

Noi trei ne-am susținut unii pe alții ori de câte ori unul din noi era criticat.

În anul 1952, ANA PAUKER și TEOHARI GEORGESCU m-au susținut cu toată puterea pînă la demașarea noastră.

Dealtfel în cece privește activitatea noastră fracționistă, am declarat în amănunte la cercetările anterioare și nu am de făcut nici o rectificare cu privire la faptele arătate acolo.

Ca secretar general al F.N.D. eu am căutat să pun în umbră partidul, înlocuindu-l cu F.N.D.-ul.

Personal am sprijinit mișcarea sionistă. Am sprijinit intrarea în F.N.D. a organizației sioniste Mișmar și atribuirea unui mandat de deputat conducătorului acestei organizații, DASCAIU ANGHEL; am sprijinit deasemeni emigrarea evreilor și am dat asigurări celor doi reprezentanți sioniști MEIR IOAN și ELIEZER NIEDERMAN, cu privire la libertatea de mișcare a organizațiilor sioniste.

Fară nici o autorizare din partea partidului am dus o acțiune de mediere între sioniști și comuniști în Palestina-cu prilejul vizitei ce am răcut în 1947 la întoarcerea din Egipt.

Am intervenit la Ambasada Sovietică în scopul ca să poată merge la Moscova, ARON COHEN care era în Palestina un fruntaș al partidului al cărui echivalent în țara noastră era Mișmar.

Am intervenit pentru eliberarea din închisoare a lui KOVASNAI GABOR, gazetar fascist și a unor elemente din Aita Seacă care erau învinuite de crime de război prin faptul uciderii unor ostași din armata română. În ultimul caz am trimis pe iratele mele THOT GHEZA la Sibiu care în numele meu a făcut intervenția la instanță și a reușit să-i pună în libertate.

În politica de cadre dusă în Ministerul de Finanțe eu am mers pe o linie nejustă. Am acordat toată încrederea dela început unor oameni ca IACOB ALEXANDRU, SOLYMOS IVAN, CERNICICA DUMITRU, EIDLITZ ZOLTAN și alții, considerându-i buni specialiști.

Pe IACOB ALEXANDRU îl cunoșteam dinainte, din anul 1945, întrucît aveam mare încredere în el, l-am recomandat secretarului general ca un specialist și am de încredere.

Am primit și cîteva elemente muncitorești care au fost încadrate la M.A.T. și pe care sub influența lui IACOB i-am concediat ca necorespunzători. Realitatea este că IACOB a căutat să-i îndepărteze pe aceștia, întrucît ei au demascat activitatea dușmănoasă a unor conducători ai M.A.T.-ului.

Sugestiile și propunerile făcute de organizația de partid din Ministerul de Finanțe eu le desconsideram deoarece eu, datorita orgoliului meu, am considerat că prin calitatea mea de secretar a C.C. eu singur reprezentam partidul în Minister.

Consecințele practice ale concepțiilor mele oportuniste și anti-partinice în politica de cadre au fost concentrarea unui mare număr de elemente criminale în aparatul financiar-bancar și care datorita toleranței mele criminale, au acaparat conducerea efectivă a celor mai importante sectoare din Ministerul de Finanțe, avînd astfel posibilitatea să-și ducă la îndeplinire vasta lor activitate de sabotaj.

Această activitate criminală de sabotaj a fost desfășurată în primul rînd pe baza directivelor mele oportuniste și contrare liniei partidului, iar pe de altă parte ea a fost înlesnită în mare măsură și de toleranța mea față de activitatea distructivă a acestor elemente criminale care s-au grupat în jurul meu.

In politica fiscală trebuie să arăt că legea asupra impozitului agricol din anul 1949 nu a fost corespunzătoare deoarece ea nu a fixat în mod real veniturile gospodăriilor țărănești stabilindu-le la un nivel prea jos față de posibilitățile reale ale țărănimii. Astfel, chiar din primul an al aplicării legii, aproximativ un milion de gospodării țărănești au fost scutite de impozite.

Legea prevedea ca gospodăriile chiaburești să fie impuse cu o cotă suplimentară de 20-50%. In aplicarea legii însă, prea puține gospodării chiaburești au fost identificate și impuse potrivit acestei prevederi din lege. In acest fel, deci, legea, prin felul în care a fost aplicată, a avantajat gospodăriile chiaburești.

Organele cărora le venea răspunderea de a identifica gospodăriile chiaburești, de sub conducerea lui TEOHARI GEORGESCU, au sabotat aplicarea justă a legii. Datorită acestei acțiuni de sabotaj, an de an numărul gospodăriilor chiaburești era prezentat în scădere. Am avut discuții cu TEOHARI GEORGESCU și ANA PAUKER în această privință, discuții în urma cărora eu mi-am însușit punctul de vedere al lui ANA PAUKER că în perioada de trecere de la capitalism la socialism are loc o scădere fiscală, normală a numărului gospodăriilor chiaburești. Am susținut această teză contrarevoluționară în expunerea la buget pe anul 1951.

În cursul anului 1951 am luat măsura înscrierii în buget la impozitul agricol a sumei de 12 miliarde. Aceasta ar fi însemnat modificarea corespunzătoare a legii impozitului agricol; am dat dispoziție în acest sens lui IACOB ALEXANDRU. IACOB ALEXANDRU a argumentat ca nu este bine venită măsura schimbării legii și m-a convins că se poate încasa aproape integral suma înscrisă, prin anumite măsuri de aplicare a legii. Eu am acceptat punctul de vedere al lui IACOB ALEXANDRU.

După naționalizarea întreprinderilor din anul 1948 am luat măsuri pentru stergerea datoriilor neîncasabile a foștilor fabricanți și ulterior a foștilor moșieri expropiați.

Rezultatul politicii fiscale aplicată de mine a fost avantajarea și creșterea elementelor exploatare.

În ce privește problema prețurilor, am cunoscut corelația dintre prețul produselor industriale, prețurile produselor agrare și salarii- stabilită la reforma monetară din 1947. Este adevărat că în septembrie 1947 am dat indicații presei cerînd să se combată prin " Scînteia " și eu însumi am combătut printr-un discurs, tendințele de a se determina scăderea prețurilor produselor agricole sub nivelul arătat în corelație prin fixarea unor prețuri și mai scăzute la produsele agricole pe piață.

Acest lucru l-am cerut în anul 1947 cînd am vrut să combat tendințele capitaliștilor de a ridica prețul produselor industriale peste limita stabilită de biroul politic și de a reduce prețurile produselor agrare sub limita stabilită de biroul politic.

În toată perioada care a urmat, eu am rostit împotriva politicii de fixare a prețurilor pieții și am susținut dezvoltarea achizițiilor și colectărilor cu prețul platon de cumpărare.

In acest scop și pentru a înlesni totodată acțiunea de atragere a țăranilor la piață am luat măsuri pentru o impulsivitate a încasărilor impozitelor. In 1951 am luat măsura majorării impozitului agricol la cifra de 12 miliarde.

Fu am intervenit numai în câteva cazuri admitând majorarea prețului de achiziție la unele produse agrare. Recunosc că totuși aceasta a fost o concesie nejustă și a însemnat o politică țărănească.

In domeniul cooperăției am luat măsuri în continuare din anul 1950 ca prin cooperăție să se desfacă din ce în ce mai multe mărfuri la sate și să se facă și achiziții.

Pentru favorizarea activității cooperăției am luat măsuri ca să se acorde cooperăției împrumuturi dela Bancă cu scadență mai lungă și cu dobândă cu 2% sub cea plătită de unitățile de stat. Au fost cazuri când cooperăția a fost scutită de penalizări pentru nerambursarea în termen a creditelor.

Au fost numeroase cazuri când cooperăția din creditele statului a acordat țăranilor avansuri pentru contractări, unele din acestea nefiind recuperate.

Am inițiat trecerea unor unități din sectorul de stat în sectorul cooperăției precum și darea unor sarcini de vi-
nificare.

Am luat măsura restituirii cooperăției a unor întreprinderi foste ale I.N.C.O.O.P.-ului naționalizate în anul 1948.

Privitor la finanțarea economiei naționale declar că împreună cu IACOB ALEXANDRU am luat măsura să se treacă la înzestrarea în masă a întreprinderilor cu fonduri de rulment fără a mai aștepta experiența rezultată din înzestrarea primelor 20 de întreprinderi.

Fondurile de rulment acordate întreprinderilor au fost insuficiente.

In mod arbitrar au fost supra evaluate rezervele interne ale întreprinderilor.

Nu s-au acordat la timp sumele înscrise ca fond de rulment al întreprinderilor. Deasemeni nici necesitățile de completare a fondurilor de rulment, intervenite pe parcurs, nu s-au acordat la timp. In cursul anului 1951 s-a făcut suplimentarea prin atacarea rezervei bugetare.

Au fost cazuri foarte numeroase de respingere a cererilor de suplimentare, necunoscute de mine.

Au fost cazuri când planul financiar a fost rupt de planul economic.

In privința fixării sarcinilor de beneficii eu am trasat linia ca ținând cont de experiența anului precedent să se fixeze sarcini de beneficii mai mari decât propunerile întreprinderilor, ținând cont de faptul că întreprinderile nu aveau o bază științifică în stabilirea unui plan financiar real.

Rezultatul acestei politici a fost că unele întreprinderi au fost obligate să verse beneficii din fondul de rulment cece a dus la diminuarea fondului de rulment și împiedicarea activității productive a întreprinderilor respective, iar cele cărora li s-au fixat sarcini de beneficii prea mici au avut venituri prea mari, au putut crea stocuri supranormative mari și nu au mai fost stimulate de a desvolta la maximum activitatea lor productivă.

Privitor la pierderile planificate, IACOB ALEXANDRU făcea acoperirea acestora cu mari întârzieri, provocând greutăți întreprinderilor, împiedicând activitatea lor.

Deasemeni, în cursul anului 1951, împreună cu IACOB ALEXANDRU am încălcat H.C.M. 937/1951, refuzând plata pierderilor realizate pe primul semestru al anului 1951, aplicând-o retroactiv.

In politica investițiilor, datorită concepțiilor mele contrarevoluționare eu am mers pe linia de a frâna construcția socialistă. Acest lucru l-am făcut sub acoperirea lozincii aplicării unei stricte economii în investiții și finanțarea economiei naționale. In executarea practică a acestor măsuri m-am folosit de IACOB ALEXANDRU, în care am avut încredere deplină cunoscând concepțiile mele și la rîndul său avînd concepții identice cu mine.

In privința deschiderii finanțării investițiilor pentru construcții eu am avut o documentație cît mai completă, acest lucru în scopul de a se înlătura indisciplina financiară.

In concluzie eu îmi mențin toate declarațiile date la organele de cercetări în problemele financiare și a activității mele ca ministru de finanțe.

Privitor la problema reformei bănești, pusă la sfîrșitul anului 1951, declar că eu am fost dela început potrivit efectuarii ei, așa cum a fost inițiată de conducerea partidului, deoarece efectuarea reformei ar fi scos la iveală vina sectoarelor de sub conducerea mea.

In trimestrul IV 1951 am luat măsura restrîngerii cheltuelilor și majorării încasărilor, am luat măsuri pentru impulsionearea încasărilor, IACOB AL. desfășurînd o adevărată campanie a încasării impozitelor.

17
Pînă la mijlocul luni decembrie 1951 personal am dat directive pentru impulsionarea încasărilor. De la această dată am dat instrucțiuni lui IACOB AL. să micșoreze ritmul încasărilor ceea ce IACOB nu a făcut, inducîndu-mă în eroare.

Declar că mențin în totul declarațiile date de mine la cercetări, consemnate în procesele verbale de interogatoriu.

Nu mai am nimic de adăugat față de cele declarate mai sus.

După citire stărui și semnez.

ss/V. LUCA

Drept care am încheiat prezentul.

Procurori militari,

col. Rîpeanu G.

Col. Ardeleanu A.

SE/4 ex.

Un ex. la.....

Un ex. la.....

Un ex. la.....

Un ex. la.....

Proces verbal

data: 25 septembrie 1934 Bucuresti.

Noi colonel Gugu Ropescu si colonel Aurel Androna, procurori militari, am procedat la audierea inimitului Luca Torile, care ne declara urmatoarele:

Am numele Luca Torile, nunt nascut in anul 1898, Luna 8, in com. Cătălina, Reg. Auto. nume maghiara, de profesie tictus, cu ultimul domiciliu in Buc. Str. Tomiucum 21. Mentin declaratiile pe care le-am dat la cercetari.

In toamna anului 1918, cand m-am intors acasa din razboi, m-am involat in "Garda nationala" din comuna Lemnia. In timpul acelor frământari revolutionare din Ungaria se formaseră armene "gardi nationale" in toate comunele din tara, in care serviciul se facea cu plata, scopul fiind mentinerea ordinii. [dupa aproape un an de timp, la indemnul unui ofiter care a venit in comuna noastra, intr-un moment in care fusseră mobilizati 5 contigente, din care faceam parte si eu, am plecat impreuna cu un alt feci de tinere la Cluj, insalindu-ne voluntari in "divizia secuiasca".

Am fost sergent armene in aceasta divizie, facind prin mine multe companii si am luat parte la urmatoarele actiuni ale diviziei: la lupta intr-o actiune de deservare a populatiei, respectiv stringerea armelor de la demobilizati; la saluta Mare si Nagy-Kallo unde am facut serviciu de garda iar in februarie 1919 am plecat

procurori militari Ropescu, Al Androna

Lucy

pe front în Maromures.
mai întâi de a fi mereu pe front, „divizia” o detașare
într-o țară la satul Mare unde o făcuse serviciu de poștă
și unde erau scosi uneori în oraș în caz de intrări
muncitorești și o preveni eventuale turburări. Au fost
și cu sîc odeto și au instalat mitraliere în
căminul muncitoresc.

Pe front în Maromures au stat numai o săptămână
două săptămâni, după care a început retragerea.

În retragere „divizia Secuieră” o detașare
de acțiune contra-revoluționară, dezvoltînd roștile
locale și acțiunile de terorism în detasamentele roșii
maghiare. Au participat și în acțiunile
de dizolvare a roștilor locale din Bărgăuș,
instalînd mitraliere pe pîrțile din fața roștilor locale,
gata să tragă dacă Garda roșie s'ar opune. Garda
Roșie nu s'a opus, a fost demontată sub amenințarea
noastră și roștile locale a fost dizolvate.

Între altele au participat la o acțiune contra
unui detașament roșu, care se retrăgea de pe
front, într-o gară de cale ferată, unde au
fost scosi cu două grupuri de mitraliere, învingînd
soldații - se din partea noastră cu un mort și un
rănit.

Divizia secuieră a depus armele în fața
trupelor române, lăsîndu-le deșeurile celei pe
Bude-Pete unde s'au dus în scopul urmăririi
revoluției păcătoase. În ^{cu} ^{la} ^{gară} ^{de} ^{la} ^{Brasov} ^{au} ^{existat} ^{și} ^{un} ^{grup} ^{de} ^{roșii}
țării prizonier și au fugit din care erau ținuți
în Brasov.

După fuga din prizonierat au intrat la lucru
la calea ferată în Brasov și în toamna anului 1919 s'au
înscris în rândurile CFR și în Partidul socialist
din Țara Bârsei.

În anul 1923 au ajuns președinți al organizației
locale de partid Brasov, iar în luna Iulie, 1924
Procuror Militari ^{de} ^{la} ^{Brasov} ^{și} ^{la} ^{Brasov} ^{și} ^{la} ^{Brasov} ^{și} ^{la} ^{Brasov}
Cal Fudbey

secretor regional de partid la Brarov.

In timpul ce eram presedinte al organelor locale de partid Brarov, in anul 1924, am intrat in legatura cu nigrante din Brarov si cum am refuzat nigranta, mi se pare ca de la sfarsit, prin intermediul agentului de nigranta Voinescu septimiu, pe care il cunoasteam dinainte el era unul din agenti care ma urmareasca. Motivul pt. care am luat contact cu nigranta e fost ca aveam relatii in literatură unde se vorbea si de o plonzie cu ajutorul lor. Seful nigrantei mi-a facut promisiuni ca nu mi se va intampla nimic si mi-a dat vreo informatii despre unii care mi erau partid, ceea ce eu am acceptat.

Ne-am intalnit de cite ori la poartele padurii Verte, unde i-am dat printre altele informatia ca prin mine se primesc scrisori de conducere partidului pentru alte persoane. El mi-a dat vreo informatii despre unii de scrisori si mi-a recomandat ca i-am putet da vreo scrisori, pe care ulterior mi le-a restituit. Pentru faptul ca i-am putet da vreo scrisori, refuzul nigrantei mi-a dat suma de 1000 (una mie) lei.

In luna decembrie 1924 partidul a initiat o actiune de raspindire a unor manifeste "jose economice, politice, nationale". Eu am participat la tiparirea acestor manifeste la Brarov si am organizat raspindirea lor in tara. In noaptea unii dupa di fu facut manifeste lor la Brarov, ce am fost arestat in com. Lemnie, unde am dusese la mama mea. Am fost dus la nigranta Sf. George si de aici la sig. Brarov.

[Signature]

Procuror militar

Am fost arestat de cătreeful nigerului care
 omm era altul decât Pedro Zamora și care nu
 mă cunoștea. Am fost bătut la cerețari și
 acest timp răzându-mă daimo Septimiu și
 dismutând cu mine, i-am spus că nu mai
 batul că voi reveni tot. Cerețarea o conti-
 nuat, fiind foarte de sus înaintea de
 inspectoul de nigerului Zăhrie Dumitru, în foto
 cernie eu am recunoscut; altă o mare parte din
 persoanele cărora le distribuim manifeste pt.
 difuzare, cât și legăturile mele superioare pe linie
 de partid. Arfel am indicat unde locuiește recitoul
 general de atunci și partidului, Köblers Elek

Am fost înaintat la nigerului generală. Buc-
 urești, la subinspectoul general Bănciuțescu Teodor
 și apoi am fost depus la jilava. Am făcut greva
 foamei împreună cu elți arestat și am fost
 puși în libertate la începutul lunii iunie 1925.
 Procesul o avut loc data referitul lunii aprilie
 și pînă la începutul lunii iunie. Tu m-am prezentat
 în proces, dar înaintea de pronunțarea hotărârii
 am fugit din București, împreună cu elți 16
 auzoti din proces, circumfându-mă la comandou
 jud. Trei Scane. Am fost condamnat în lipsă la 10 ani.

Mentionez că după ce am fost eliberat în
 matie, mi-am întors la Brașov unde am
 stat pînă la referitul lui aprilie când am venit
 la București la proces. Pe cînd eram încă la
 Brașov, la finele lunii aprilie, am fost
 chemat de inspectoul Zăhrie la siguranță, unde
 am avut o discuție cu el în legătură cu negațiile
 făcute de 1 Mai, el cerîndu-mi să scuză organele
 și să garantez că nu vor avea loc demonstrații
 comemorative de 1 Mai în Brașov. Nu m-am putut
 sciza la scuză, deocînd eu nu mai eram în
 arest organizații de partid Brașov.
 la comandou, unde m-am osums după
 fugit din proces, am fost descoperit de
 militarii 2 Războiului califilean

jandarmi, care m-au incantat la siguranta Brarov,
 unde am fost cretat de catre inspectoul Zohiu.
 Cu aceasta ocazie Zohiu mi-a facut propunerea
 concreta de a-mi lua angajament de
 in formator al sigurantei, care eu am acceptat.
 Am dat angajament scris, in care eu
 scris ca ma angajez sa furnizez in formatii
 sigurantei despre miscarile unenitorense, sa lupt
 contra comunismului si sa portez cel mai deplin
 secret asupra relatiilor mele cu siguranta.
 Tuturui eu imi raspundeam la toate cererile iar
 Zohiu mi-a oferit o suma de bani, ca transferator
 intre noi a servit agentul Munteanu Ion dela
 siguranta Brarov.

Supra aceasta am avut o discutie cu Zohiu in
 care el mi-a pus problema unei sume de bani pe care
 sa mi-o dea, tot acolo mi-a unii om de legatura
 intre mine si el. Am propus ca sa fie chemat
 fratel meu vitreg Varga Gheorghe, care sa faca
 oficial de transmitere a banilor primiti dela Zohiu
 catre sotia mea si acela de a transmite in formatii
 din partea mea. Varga G. a fost chemat. Zohiu
 mi-a dat 1500 (una mie cinci sute) lei; din acestia,
 1000 lei i-a dus Varga sotiei mele, 500 lei au ramas
 asupra mea.

Zohiu mi-a dat instructiuni sa activez
 in continuare in miscarea unenitorense, sa
 promovez in functii de raspundere si sa le dau
 in formatii despre miscarile.

Zohiu m-a incantat la Bucuresti la siguranta
 generale, la subinspectoul general Beniculescu. Cu acesta
 am avut o discutie din care am constatat ca el
 venitor faptul ca am dat angajament lui
 Zohiu. Beniculescu mi-a spus ca ma va scapa
 in curand dela inchisoare si ca voi continua
 activitatea mea de in formator cu devotul.

Mi-a cerut ca pe timpul cat voi sta la
 inchisoare sa-i dau in formatii cu privire la
 activitatea delinutilor comunisti. M-a trimis pe
 jilava, in vederea judecarii procesului.
 Pacemori unitati 2. Haprom, Col. Pitulea

[Signature]

Bănuțescu e trimis la mine de două ori ca agent, prin care i-am transmis informații din închisoare. Era același agent care servise ca traducător între mine și Bănuțescu.

Menționez că mi s-a făcut e trimis la mine odată pe fratele meu Varga Gheorghe, tot pt. că furniza informații. Eu i-am cerut lui Varga G. să comunice lui Zăhăruț cu legătură directă cu siguranțe generale, căci e în transmit informații. În același timp l-am sfătuit pe Varga să întrerupă legătură cu siguranțe Brorov.

În timp ce eram arestat la jilava am fost odată chemat la siguranțe generale de Bănuțescu pt. a identifica după numele unui activist de partid ce fusese arestat la grădite. Acela eu am identificat pe Willy Roth, care în acel timp era membru al comitetului central al partidului ilegal.

În aceste cazuri Bănuțescu m-a interbat despre Boris Stefanov, arestat și el la jilava; eu i-am dat unele relații generale: că acesta nu știe, nu are legături cu nide și prieteni.

Procesul meu a început numeroase amânări, fiind judecat abia în primăvara anului 1928 când eu am fost eliberat.

În momentul eliberării am fost dus la Bănuțescu care mi-a cerut ce după eliberare, întorcându-mi la Brorov să continui e de informații lui Zăhăruț.

La Brorov am fost chemat după câteva timp de către Zăhăruț, căci i-am dat informații despre activității de partid locale. Pentru aceste fapte mi-a dat suma de 2000 (două mii) lei.

În primăvara anului 1928 a venit în țară un delegat al MOPR-ului, care mi-a propus să îmi conducere MOPR-ului pe țară. Întrucât în acest scop nu trebuie să avem parte capul comitetului central al MOPR-ului, am plecat cu acest delegat la București; unde am avut a redințe cu comitetul MOPR-ului.

Eu am primit funcție de conducător al MOPR-ului; deoarece între timp Foriș Stefanov mi-a comunicat să nu primesc, urmând să mi se încredințeze a altă sumă mai importantă, de membru al comitetului central al Partidului.

Procuror militari } G. Răducanu
Căpitan } Cal. Petrescu

Intorcându-mă la Bravor, i-am comunicat lui Jahan faptul venirii delegatului M.O.P.R.-ului și scapal rău și i-am spus că mi-am primit (acceptat) funcționarea pe care o vult și mi-o dă.

În vara anului 1928 am fost ales de către delegații organizației de partid Bravor ca delegat la congresul de la Iași și al partidului.

Plăcând la București am luat legătura cu Foris care mi-o vorbește despre existența orașului „activ și Bucureștilui” și de planul de a întoarce comitetul central și partidului în fața lui Koblis. Eu am fost de acord să în congres să dau poziție contra lui Koblis.

Foris mi-o ține ca sarcină să mă duc la București și să conduc până la granițe și pe alți delegați din Ardeal.

Am plecat în Ardeal și după ce mi-am dat întâlnire cu delegații repetați la București, mi-am spus între două țărâni la Bravor - luând contact din proprie inițiativă cu injectionul Jahan căruia i-am dat informații despre organizarea congresului și plecarea delegaților la congres.

Jahan o luat legătura telefonică cu Băniulescu și mi-o comunică că un agent al lui Băniulescu mi-o așteaptă a doua zi la un anumit loc de întâlnire la București.

Am plecat la București, am luat legătura cu delegații partidului care vor să se și apoi m-am dus la locul de întâlnire cu agentul și sigură. Acesta mi-o condus la Băniulescu. I-am relatat lui Băniulescu despre organizarea congresului partidului și despre plecarea delegaților, - din disconfort și el aflând că siguranța nu e încă o măsură contra congresiștilor. Băniulescu mi-o spus să merg la congres și să mă întorc și să dau informații despre felul cum s-a desfășurat congresul. Se făcuse un anumit impetru cu siguranța anumite obiective înaintea organizarea congresului și cu ^{chiar} în realitate mijlocul activității celui care „activ și Bucureștilui” condus de Foris, Mangulius și alții.

Am participat astfel la congresul de la Iași și al partidului, unde reținut c.c. o fost reînnoit alegându-se un nou c.c. în care am fost ales ^{procuror militar, 2 tabacari, Cal Pitești}

Intervânđu - mă dela corpă lo Bror. cu inform
 o pr fahin deșu fecl în cor oio deșormat
 corp end ni nouo compenet o corpentlu.
 de iuda - mă apoi lo Ruens. pt. o înep
 mune de membru cl c. c. - uli; în unu eno-
 *jementu lui facit prin fahin, au ont a
 întărire în Băniculera, corio i-au comunit
 ni lui deșormare corpentlu

cu, timt legătura cu subîmpetolul general Băniculera
 prințipul agert, e cemi identitelt nu mi. o pot revinți.
 în preșent, ni prin care i-au transmis lui Băniculera
 di fahin în formati deșu poșio ni minicoro numi boroa.
 în general, preșent ni deșorment de poșio.

o corone a mea a cori explicitie nu o pot găsi
 explicit deșt în faptil ce a voit ni mă preșint
 noulu împetol general al nișorulei, au pot preșite
 deșo ala verho de similită bonșu sau alta persoană.
 în arele au ont o dișulă corpe ni lușuliei mel de
 informator, Reștilindă - re ni au rotol tenor de
 2000 - 3000 lei, ~~deșu~~ ^{reștinu} re ni re pe țeră reșalio

He ș lum, ^{în reșalio} ~~deșu~~ ^{reștinu} reșalio ni oio confinat ni o
 mune de soni goșito. corpre mee, de opromi molin
 24 - 26000 lei, ^{deșu} ~~deșu~~ ^{reștinu} reșalio ni oio confinat ni o

B. M. T.) cor ulterioar au fost stăluț. ulterioar lui
 Michaelașu Recarandă, reșetol general al B. M. T.
 în timpul îl au tot lo așpente. au fost
 în o prumene dișulă în cor în rōntă ni ștenu
 lo corpe persoanol în frula în thoro hi frilt,
 Judicote lo șey, o'ou opreșiat ni oșgot peolprele
 ce unu ni fie otol comunită.șr judicote în cel
 proces.

Apoi au fost eliberat ni în unu "la unu" lo Bror
 în indicote otă ni șpente Bror ni mă în meote.
 lo comunităreșe ^{reșalio} M. Șonțiană ni lușuliei ni litoro
 Bror ni șitetaș, așpenteș ^{reșalio} Șonțiană

[Handwritten signatures and initials]

Ulterior eu fost chemat de către Jabin, prin agentul de siguranță Munteanu Ion, și l-am informat despre situația mea și că tin legătura cu Brănculescu.

M-am întors apoi la București și a răsărit un eveniment la C.C. În această perioadă, am - mi amintesc precis prin care un agent cu care legătura cu Brănculescu, fapt este că eu am avut această legătură care a durat până în 1929. Prin acest agent am transmis lui Brănculescu rapoarte scurte cuprinzând informații despre munca de partid, precum și diferite documente de partid.

Menționez că în februarie 1929 eu fost arestat până în moarte, în urma adunării dilo sole constructorilor din București. În legătură cu aceste evenimente există în eu am avut scrisoare de a pedo un document de partid ce urma să fie citit în adunare, și care înve l-am dat agentului de legătură cu Brănculescu; de la acesta eu aștept că siguranța va împiedica înerea adunării și va ține la distanță.

În luna aprilie 1929 eu am avut ca vorbire de C.C., și organizare și să conducă congresul general al sindicatelor unitare ale Timișoarei.

În timpul lui în Ardeal, în legătură cu alegerea delegaților sindicali, eu fost și la Brașov, unde am întâlnit pe inspectorul Jabin, care i-am dat (dat informații) promis că voi identifica comunistii care participă la congres și îi voi de siguranță.

În fapt, la Timișoara am luat contact cu organismul de siguranță indicat de Jabin și i-am dat o listă a comunistilor participanți la congres.

În timpul congresului, în ocazia repetițiilor pt. înmormântarea lui Fouquet, și când munitorii au aplecat sindicali de comunisti și politici în comitetul munitoare, noi am ținut o sesiune C.G.S.U. și am hotărât să organizăm o delegație care să se contacte la fereastra cu autoritățile, în scopul de a înala eredierea și
București militari
Ș. Kăpăleanu, Col. Ardeleanu

ne putem era.
La aceste cazuri amare a renunsi pt ca bolinta
in scopul de delugati ca trebuie sa se apropie de
ferestre sa nu fie primite in impuscatur. Nu-mi
reamintesc cine a fost acesta. renunsi fara -

Dupa evenimentele de la Timisoara au fost numeroase
arsturi in a unui un proces. Eu am fost arstat in
pus in libertate, impreuna cu alti in urma unei greve a
foamei. La proces am fost dijurs. Mentionez ca prezentandu-ma
in sala tribunalului din Timisoara in prima zi a
procesului, a venit o persoana din partea sigurantei,
posibil chiar acela care eu ii predasem lista
comunistilor participanti la congres, in care mi-a
comunicat ca sto det ordin de la Bucuresti ca
sa nu ma prezint in proces, ca siguranta nu
doveste sa nu ma prezint in ca eu voi fi dijurs din
proces.

Se pare ca mai tridat in lupta muncitorilor
munceri din valce jului in scopul zilei de 1 August
1929. Eu am resem ca vorino de partid organizarea
si conducerea actiunilor muncitoresti din valce
jului in scopul acestei zile. Depe aceste am
comunicat lui Băneanu-Lera, care mi-a dat instructiuni
sa merg in valce jului dar sa in forme sigurante
locale depe toate citiunile muncitoresti. Am executat
aceste si am luat legatura cu repul sigurantei din
Petroșani in care am creijet un contact printu un
om de legatură, prin care eu in fapt am transmis
tot ce se hotara in legatura cu citiunile pt
1 August.

Ulterior, pt. a crejeri aceste trider, am
restimut co greve muncitorilor, care erau rezultatul
unei misiuni spontane, or fi fost a provocare
a sigurantei.

In momentul in care greve de la Lupeni
Bucovina militaria si Hapsona
Col. I. I. I. I.

[Signature]

pe punctul de izbucni, din ordinul rigorosului
 eu am părăsit Vocea Jului, în acest fel, părăsind munici-
 pui și reorganizând conducerea și extinderea
 grevei, am trădat interesele muncitorilor.

Ulterior, fiind adus la Bănculescu, în
 discutând chestiunile din Vocea Jului, în prezent
 și o sumă reprezentant^{al} ministerului de interne, chestia
 au avut dela mine o declarație în care se
 învinovățese interstiționale comuniste. Ideea
 fi provocat greve. Eu am dat celești declarație
 care mi-o fost amte.

În octombrie 1929, în preajma plecării mele la
 Moscova pentru o sesiune plenară la profinternu,
 eu comunicat acest lucru lui Bănculescu în viziune
 Jonesu. Acesta au fost de acord să se plece în
 Uniunea Sovietică și să se întoarcă să se comunice
 constatarele mele din U.R.S.S.

Am plecat în URSS de unde m-au reținut în
 anul 1930. Nu mi-am adus aminte să se întoarcere
 să-i fi făcut lui Bănculescu raport
 asupra acestei chestii.

În timpul luptelor fracționiste fără de
 principii din 1930 eu am făcut parte din
 grupul fracționist al lui Parker.

Îndată ce apăru articolul lui Parker prin
 care lupta fracționiste devenea clară,
 au fost chemat de Vințo Jonesu și
 Bănculescu care mi-au reproșat că nu i-am
 înformat dinainte despre situația din C.C.

Mentionez că în realitate eu dintr-un
 mai înainte am Bănculescu despre acesta
 procurori militari
 & Kopelev
 Col. Andreșcu

- 12 -
dintre ei doi refi ei fractionilor si chiar si
spurem, la noi ne este ca un fel nimic pt.
miscare si disting si singuri partidul.

In disintia crute acum cu vintio Louren
si Beninlesu, si m-au intrabal de ce
parte sunt eu. Le-am raspuns ca eu
sunt cu Pauker, avandandu-le ca Pauker
era cu el majoritatea membrilor partidului.
~~dece~~ precum si conducerea U.T.C.-ului si oie
si sindicilor unitate.

In fapt eu eram conducere toata sindicilor
unitate si eu am introdus fractionismul
in sindicati. Am pus pe sindicati la
dispozitia lui Pauker. Personal eu scris si
article in presa sindicali, organizand grupul
Pauker.

Am colt tot prin tara si am avut contact
cu organizatiile atat de partid cat si sindicale
candam ne la drag in grupa lui Pauker.
Sechmeni au creat comitete de partid
paralele la Bucuresti, Arad, Timisoara.

Intr-o lichidare luptei fractioniste am fost
trimis in muncă de jos la Buhari, apoi am lucrat la
Pietro Neamt, Boian si Lasi, iar prin luna Martie-
Aprilie 1931 am fost ales secretar al comitetului
regional de partid Lasi.

In februarie 1932 am fost chemat la Bucuresti
ca secretar general al C.G.S.U. In aprilie aceluasi
eu am fost arestat si dus la Bănculescu. In
create ocazie Bănculescu mi-a cerut sa
continuu sa-i de informatii. In iunie spus ca
in scopul de a nu fi demarcat in fata misiunii
muncitoresti - nu pot sa pariez legitim direct
cu el si nici sa-i dau ceva scris, I-am propus
Bucuresti militari G. Popoviciu, C. Petru

ca el nă mă umărească prin mbelțării săi.
Bănuțlesu e fost de acord cu propunerile mele.
Mentionez însă ca în același cu Bănuțlesu e ent
peuie.

Umătoarea mea ordonă e avut loc la
29 August 1933, după ce depeam furescu conde-
nnot la 20 ani muncă în lăncă, în lipră
de aceste dato au fost executat de comisarul
șef Turcu.

Lui Turcu m i-am dat declarație scrisă, și
i-am dat o serie de explicații orale în
legătură cu niște probleme nădăclă!

Turcu e încercat (din nou) să mă pună în stăpâne
siguranței și eu am refuzat la început categoric;
cu toate că în ultimul moment când eram pe
punctul de a fi încintat la comitetul de rezboi, la
apelul său de a mă răzgândi, i-am răspuns
că dacă eu mă răzgândesc, am să-i
comunic. Procesul meu se rejudicat în trei
multe rânduri și prin ultima hotărâre am
rămas condamnat la 5 ani și jumătate pe
care i-am executat integral, eliberându-mă în
4 aprilie 1939.

La eliberare comisarul șef Taflora e încercat
să mă facă în formațiunile său, dar l-am
refuzat.

În toamna anului 1939, am fost luat într-o
zi după școală, într-o mașină, de către comisarul
Turcu și inspectorul general dintr-o țară. Și
mi-au cerut să dau informații siguranței
săre eu am acceptat.

Am avut ulterior câteva întâlniri cu Turcu,
cărui i-am putut în formații despre viața
și i-am dat unele informații de partid. Aceste
foarte activități mele până la 4 Aprilie 1940, când am fost arestat la grație.

Și într-o declarație ulterioară, dato la creșterea
eu am retractat informațiile pe care am avut-o cu Turcu
Procurori militari
G. K. K. K. Căpitan

Corectat
Rucy

Rucy

ni Teohari Georgescu in legatura cu organizarea ca de obicei
 tipografic (iluzie) partidului ni cu activitatea noastra de informatori;
 eu sustin ca totuna aceste intalniri e unul loc
 ni ca in mintea mea persista tabloul acestei intalniri.
 Nu-mi aduc aminte cum s-a organizat tehnic aceasta intalnire.

Am eretat mai sus in linii mari toate legaturile
 mele cu rugaminte.

In amănunte eu eretat totul in declaratiile date
 la pimele ceretari unde eu ni rectificat unele
 erori facute in pimele declaratii in momentele
 and mi frământam memoria pentru ca-mi
 reaminti unele lucruri.

Ma am reitator din URSS la sfirsitul
 lunii septembrie 1944.

Mentin declaratiile date la ceretari asupra
 legaturilor pe care le-am avut ^{din acel moment} cu Ana Pauker ni Teohari
 Georgescu.

Lucu dela Botosani in 1944 am desutet cu
 Ana Pauker ca noi doi vom avea un rolul conducator
 in partid, iar dupa septembrie 1944 am desutet ni cu
 Teohari Georgescu, determinandu-l sa se scuture
 noue.

Noi trei am sustinut o linie comună linie
 pe care ne-o formam in discutii preletibile, in special
 cu Ana Pauker am desutet de multe ori o serie de
 probleme, criticand pe ceilalti membri din conducere.
 Noi trei am adoptat o linie antipartinică, in primul ^{rid} pin felul
 cum noi am discutat problemele in trei. Astfel noi trei am
 alestat de fapt un grup fractionist in conducerea Partidului.

Noi am dus o linie anti-unarxisti in ce priveste problema
 organizatorica ni a componentei Partidului. Astfel, eu admis
 intrarea in partid in ~~to~~ marata, fara nici un control,
 a elementelor nerumunilor; eu admis ni intrarea legionarilor
 a taranilor.

Am admis intrarea in partid pe retele intregi.
 Procesi militari, 2. Iapuanu
 Col. Problemy

[Signature]

Noi am dus fete de toranime e politico contrare
 luptei de dore, de nu ingradire a chiburilor, noi am
 sustinut legea scaderii numarului chiburilor pe aceasta
 linie, am sustinut in expunerea la buget pe anul 1952
 ca scaderea numarului chiburilor este ceva normal.

Aron Becker a sustinut in auto-deschiaturile
 in intrarea chiburilor in G.A.C.

Noi trei am sustinut miscarea sionista, in care
 privesc intrarea grupului sionist Mismar in FND,
 precum si emigrarea in Palestina.

Noi trei ne-am sustinut unii pe altii toti ori de cate
 ori unul din noi era criticat.
 In anul 1952 Aron Becker si Teodor Georgescu au
 sustinut cu toata puterea pina la demisia noastra.
 De altfel in ceea ce priveste activitatea noastra
 fractionista, am declarat in anunturile la unii
 anteriori si nu am de facut nici o rectificare in
 privinta faptelor aratate acolo.

La secretar general al FND am avut
 ne pun in numbre partidului, in locuindu-l in FND-ul
~~si~~ am prezentat.

Personal am sprijinit miscarea sionista. Am
 sprijinit intrarea in FND a organizatiei sioniste Mismar si
 atribuirea unui mandat de deputat conducatorului acestei
 organizatii, asociat Anghel; am sprijinit de asemenea
 emigrarea evreilor si am dat originen' celor doi
 reprezentanti sionisti Meir Isaac si Eliezer Nidermeyer
 in privinta libertatea de miscare a organizatiilor
 sioniste.

Fara nici o autorizare din partea partidului am dus
 o actiune de mediere intre sionisti si comunisti
 in Palestina - in prilejul vizitei ce am facut in
 1947 la autoanexarea din Egipt.

Am intervenit la Ambasada Sovietica in scopul
 ca sa poata merge la Moscova, Aron Cohen
 care era in Palestina un fruntas al
 partidului si care echivala in tara
 noastra era Mismar.
 Pacumori unitari, G. K. ...

[Signature]

[Am intervenit pt. eliberarea din inchisoare a lui Kovasnași Gabor gazetar fascist, și a unor elemente din Aite Seacă care erau învinuți de crime de război prin faptul ucidării unor oșteni din armata română. În ultimul caz eu trimis pe fratele meu That Gheza la Sibiu care în numele meu a făcut intervenția la instanță și a reușit să-i pună în libertate.

În politica de cadru dure în Min. de Finanțe eu am mers pe o linie mijocie.

Am ciordăit toată încadrarea de la început unor oameni ca Iacob Alexandru, Selymos Iovan, Amicico Samitru, Sidlitz Zoltan și alții, considerându-i buni specialiști. (fără să). Pe Iacob Alexandru îl cunoșteam dinainte, din anul 1945, și, intuitiv aveam mare încredere în el, și eu recomandat secretarului general ca un specialist în om de încredere.

Am primit și câteva elemente menționate care au fost încadrate la M.A.T. și pe care sub influența lui Iacob și eu conduceam la recuperarea. Realitatea este că Iacob a căutat să-i îndepărteze pe acesta, intuitiv și eu deosebit activitatea sa în a noastră și un conducător al M.A.T.-ului.

Organizati sugeriile și propunerile făcute de organizația de partid din Min. de finanțe eu le desconsideram deosebit, datorită orgoliului meu, eu considerat că prin calitatea mea de secretar a C.C. eu singur reprezentam partidul în minister.

Conștientul politic de concepțiile mele oportuniste și anti-partinice în politica de cadru eu fost concentrarea unui mare număr de elemente criminale în operațiunile financiare banale și care datorită toleranței mele
 Promotori militari, Ștefan Iancu, Col. Mădălar

[Signature]

[Signature]

criminoale, cu creșterea conștientizării efective a
 celor mai importante rețeauă din Min. de
 finanțe, având astfel posibilitatea să ni ducă
 la îndeplinirea vârstă lor activitate de sabotaj.

Aceste activități criminale de sabotaj
 a fost desfășurate în primul rând pe
 baza directivelor mele oportuniste și conture
 limitei partidului, iar pe de altă parte
 ea a fost înlesnită în mare măsură și
 de toleranța mea față de activitatea
 de toleranță mea față de activitatea
 distructivă a acestor elemente criminale

care s-au găsit în jurul meu
 în politica fiscală - legea Tubone
 și oricând în legea asupra impozitelor
 agricole din anul 1949 nu a fost corectitudine
 de ouă pe care am afixat în mod real veniturile
 gospodăriilor terestre. Stabilindu-le la un
 nivel prea jos față de posibilitățile reale de
 trăinicie. Astfel, chiar din primul an de
 aplicare legii, aproximativ un milion de
 gospodării terestre au fost scutite de impozite.

Legea prevedea ca gospodăriile chiburești
 să fie impuse cu o cotă suplimentară de 20-50%.
 În aplicarea legii însă, prea puține gospodării
 chiburești au fost identificate și impuse
 potrivit acestei prevederi din lege. În acest fel,
 deci, legea, prin felul în care a fost aplicată, a
 avantajat gospodăriile chiburești.

Organele cărora le venea să răspundă
 să identifice gospodăriile chiburești, de
 sub conducerea lui Teohan Georgeanu, au sădit
 aplicarea justă a legii. Detonată acestei activități
 de sabotaj, au de ce numărul gospodăriilor
 chiburești era prezentat în scădere. Au avut
 discuții cu Teohan Georgeanu în Anul Pauker în aceste
 documente militare.

Col. Ardelean

Ardelean

Ardelean

comitet de
 mișcare

privinte, dispuși în urma cărora eu am înțeles punctul de vedere al lui Ana Pauker că în perioada de tranziție de la capitalism la socialism are loc o scădere fixă, normală a numărului gospodăriilor chibzuite. Am susținut aceste teze contra revoluționării în expunerea la buget pe anul 1959.

În cursul anului 1957 eu lucram împreună în scrierea în buget la impozitul agricol a (incorporării) sumei de 12 miliarde. Aceasta ar fi însemnat modificarea corespunzătoare a legii impozitului agricol; eu detin dispoziție în acest sens lui Iacob Alexandru. Iacob Alex. a argumentat că nu este bine venită măsura schimbării legii și m-am convins că se poate încerca aproape integral suma înscrisă, prin unele măsuri de aplicare a legii. Eu am acceptat punctul de vedere al lui Iacob Alex.

După naționalizarea întreprinderilor din anul 1948 eu lucram măsuri pentru rezolvarea detoșilor nemăsurabile a forțelor fabricante și ulterioare a forțelor mănieri expropriate:

Pe lângă politica fiscală aplicată de mine a fost avantajarea și creșterea elementelor exploatate.

În a priviți problemele peturilor, eu am avut corelații dintre prețul produselor industriale, prețurile produselor agricole și salarii-stabilitate după reforme monetare din 1947. Este evident că în septembrie 1947 eu detin indicații precise privind să se combată prin „sciințele”, și eu însemni am combătut prințipal disurs, tendințele de a se determina scăderea prețurilor produselor agricole sub nivelul existent în corelație prin fixarea unor prețuri mai scăzute la produsele agricole pe piață:

Acel lucru l-am avut în anul 1947 când eu am

Procurori militari
 Col. Ardeleanu

Paul

re combater tendințele capitaliștilor de a ridica prețul produselor industriale peste limite stabilite de biroul politic și de a reduce prețurile produselor agricole sub limite stabilite de biroul politic.

În toate perioadele care a urmat, eu am fost împotriva politicii de fixare a prețurilor pieții și eu susținut dezvoltarea achizițiilor și colectărilor în prețul plafon de cumpărare. În acest scop, a înlesni totodată achiziția de străgere a terenurilor la piețe eu lupt mărunț. o impulsivă e încasările impozitelor. În 1951 eu lupt măsură majorării impozitelor agricole la cifra de 12 miliarde.

Eu am intervenit mereu în câteva cazuri ducând majorarea prețului de achiziție la unele produse agricole. Pentru mine ie totuși aceasta a fost o conștientă refuză și a însemnat o politică țărănească.

În domeniul cooperăției eu lupt mereu în continuare din anul 1950 ce prin cooperăție să se desfășoare din ce în ce mai multe mărfuri la rate și să se facă și achiziții.

Pentru favorizarea activității cooperăției eu lupt mărunț ce să se evide cooperăției împrumuturi de la Banca cu scadențe mai lungă și cu dobândă cu 2% sub ce plătită de unitățile de stat. Au fost cazuri când cooperăția a fost scutită de penalizări pt. nerambursarea în termen a creditelor.

Au fost numeroase cazuri când cooperăția din creditele statului a acordat terenurilor avansuri pt. contractări, unele din aceste nefiind recuperate.

Au inițial trecut unor unități din rețeaua de stat în rețeaua cooperăției precum și trecerea unor sarcini de vinificare.

Au lupt măsură restituirii cooperăției o anumită întreprinderi foste ale I.N.C.O.P.ului naționalizat în anul 1948.

Procurori Militari,
I. Păpăuș
Cal. Sibiu

[Signature]

Prin urmare la finantarea economiei nationale
declar ca impuneu in cazul Alexandru
cu luate masura sa se treaca la investitii
in masuri de intreprinderi cu fonduri de
rezervat foarte mici adupte experienta
reputata din investirea primelor bo de
intreprinderi

Fondurile de rezervat acordate intreprinderilor
cu foarte insuficiente.

In mod arbitrar cu foarte supraevaluat
rezervele interne ale intreprinderilor.

Nu s'au acordat la timp sumele necesare
ce fond de rezervat al intreprinderilor.
De asemenea mica necesitate de completare a
fondurilor de rezervat, intervenite pe parcurs,
nu s'au acordat la timp. In cursul anului 1951 s'au
facut suplimentarea prin etecarea rezervei
bugetare.

Au fost cazuri ~~si~~ foarte numeroase
de respingere a cererilor de suplimentare, re-
venute de mine.

Au fost cazuri cand planul financiar a
fost rupt de planul economic.

In privinta fixarii sarcinilor de beneficiu
cu am trecut linia ce tinand cont de
experienta anului precedent sa se fixeze
sarcini de beneficiu mai mari decat propunerile
intreprinderilor, tinand cont de faptul ca intreprinderile
nu aveau o baza stiintifica in
stabilirea unui plan financiar real.

Rezultatul acestei politici a fost ca unele
intreprinderi cu foarte obligati sa verse beneficiu
din fondul de rezervat ceea ce dus la
diminuarea fondului de rezervat si impiedicarea
activitatii productive a intreprinderilor respective,
iar de aceea sa se fixat sarcini de beneficiu
Procurori multiplii
si sapamur, cel ridicau

prea mici eu arut veniturii prea mari, eu
putut creea fon stoueri prece supra normative mari
si au eu mai fort stimulate de o desvolte le
maximam activitatea lor productiva.

Privitor la pierderile planificate, Iacob
Alexandru face acoperirea acestora cu
mari interferen, provocind greutate in trepidenilor,
impiedicand activitatea lor.

Deoremeu, in cursul anului 1951, impreuna
cu Iacob Alexandru am emisul H. CM. 937/51,
refuzand plata pierdenilor realizate pe primul
semestru al anului 1951, aplicand-o retroactiv.

In politica investitiilor, datorita conceptiilor
mele contra revolutionare eu am mers pe linia
de o frina constructiilor socialiste. Acest lucru
l-am facut sub acoperirea lozincii aplicarii unei
strategie economice in investitiile si finantarea
economiei nationale. In executarea practica a
acestei maneri m-am folosit de Iacob Alexandru,
in care eu arut incredere deplina in norind
conceptiile mele sa le vindul sau arind
conceptii identice cu mine.

In privinta deciziilor financiare investitiilor
si constructiilor eu am arut o documentatie
cit mai completa acest lucru in scopul de a
se in latura indiscipline financiare.

In concluzie eu imi mentin toate declaratiile
date la organele de executie in problemele fi-
nanciare si a activitatii mele ce ministru de
finante.

Privitor la problema reformei banesti,
pura la sforsitul anului 1951, declar ca eu am
fost delo inceput ptrinomie efectuării ei, ero uem
a fort initiale de conducerea partidului pentru
efectuarea reformei or fi nos la fiecare
vine actiunilor de sub conducerea mea
Procuror Militari & Kavramuzul. P. P. P. P.

În trimestrul I^o 1951 am luat măsuri restrânse gen
cheltuielilor și mejorării în cerșitor, am luat
măsuri pt. impulsivitatea în cerșitor, Iacob
Al. desfășurând o activitate complicită a
în cerșitor impozitelor.

Pînă la mijlocul lunii decembrie 1951 personal
am dat directive pt. impulsivitatea directă
în cerșitor. Dile aceste date au dat instrucțiuni
lui Iacob Al. să micșoreze ritmul în cerșitor
cau Iacob nu o făcînt, inducîndu-mă în
eroare.

Declar că mențin în totul adevăratele
date de mine la cerșitor, consemnate în
procesele verbale de interogatoriu.

Nu mai am nimic de adăugat pt.
de cele declarate mai sus.

Supra citire stăruiri revine

[Signature]

Drept care am încheiat prezentul

Procurori militari,

[Signature]
Col. Artchik

PROCES VERBAL
=====

Astăzi 26 septembrie 1954.

Noi, col. GRIGORE RÎPEANU și col. AUREL ARDELEANU procurori militari, am procedat la interogarea numitului IACOB ALEXANDRU, care declară următoarele:

Mă numesc IACOB ALEXANDRU, m-am născut în anul 1913, luna ianuarie ziua 18, în com. Asnașul de Sus Regiunea Baia Mare. Profesione funcționar, cu ultimul domiciliu în București str. Amiral Bălescu Nr. 17.

Imi mențin în general, declarațiile date în fața organelor Ministerului de Interne.

În perioada războiului, au avut loc în Ardealul de Nord de două ori arestări efectuate de organele Siguranței horticiste. În acest timp am primit dela COSMA VASILE, o sumă de bani echivalentul a 100 dolari, dintre care o parte mai mică a fost folosită pentru ajutorarea soției lui JOJA BELLA, iar o parte mai mare am cheltuit-o pentru interese personale.

Am mai primit în această perioadă, sume de bani pentru mișcare. Parte din aceștia i-am folosit în interesul mișcării iar parte pentru salarizarea ca activist de partid în ilegalitate cum mă aflam.

Menționez că, după arestările din 1943 am mai avut odată legătură cu Comitetul Central al Partidului, fiind plecat în acest scop la Budapesta, iar ulterior legăturile au fost întrerupte după arestarea lui SRZMARYL STEFAN.

După această perioadă am menținut legături cu BALAS EGON și IOSIPOVICI REGHINA. Am menținut legătură în toată perioada războiului cu MAGDALENA FARCAS, căsătorită KLEIN. Am mai avut deasemeni legături cu BERGNEZ ZOLTAN, cooproprietar al unei fabrici de textile, iar în anul 1944 și cu SECI PAUL, cooproprietar la aceeași fabrică cu BERGNEZ ZOLTAN.

Aceștia erau simpatizanți ai mișcării muncitorești și cotizanți. Cu cca. 2 săptămâni înaintea eliberării am cunoscut pe ofițerul de stat major, cpt. HOMONAY care era cu serviciul în Cluj.

Am avut legături cu surorile FARCAS de prin anul 1934. Ele erau simpatizante ale mișcării și cotizau pentru mișcare în mod sporadic. În timpul războiului am cunoscut și pe părinții lor. FARCAS IOSIF era unul din acționarii principali ai fcei Dermata.

Relațiile mele cu MAGDALENA FARCAS, cu timpul au devenit relații intime, iar din perioada războiului după eliberarea Clujului, am trăit în concubinaj și din 1946 ne-am căsătorit legitim.

Soția mea a moștenit o parte din acțiunile fcei Dermata și "Prima Banat", deasemenea câte o jumătate din 2 imobile din or. Cluj.

La sfârșitul anului 1944 s-au începutul anului 1945, soția mea a preluat magazinul de încălțăminte care înainte fusese al părinților ei.

În anul 1945 sau 1946, am înființat pentru MAGDALENA FARCAS un magazin de Droguerie sub firma "Sanodrog" iar în anul 1946 s-a transformat în "Unidrog". Averele soției mele se cifra, înaintea reformei bănești, la cca. 300-400 milioane lei.

Din această avere, partea cea mai mare a fost cedată Partidului.

Pe VASILE LUCA l-am cunoscut în 1945, în relații de muncă pe linie de Partid. Cu timpul relațiile dintre mine și el au evoluat spre relații de prietenie. În anul 1948 fiind numit ministru adjunct în Ministerul de Finanțe, am ajuns în raporturi de colaborare directă cu VASILE LUCA, fiind subalternul lui. M-am bucurat de încrederea sa.

Împreună cu VASILE LUCA am desfășurat o activitate în domeniul impozitului agricol și în domeniul finanțării economiei naționale, activitate care de fapt a dus la subminarea economiei naționale.

Activitatea mea dusă împreună cu VASILE LUCA în problema impozitului agricol, prin efectele ei nu se poate caracteriza altfel și numi decât dușmănoasă. S-a stabilit de către LUCA VASILE și mine în anul 1950, ca sumă globală a impozitului agricol de încasat, suma de 8 miliarde, ceace era mai puțin decât posibilitățile reale de plată ale țărănimii. În felul acesta a fost prejudiciată economia națională.

În anul 1951, am stabilit în Buget suma de 12 miliarde la impozitul agricol și s-a hotărât încasarea numai a 9 miliarde.

Consecințele acestei linii politice, au fost:

1) țărănimea nu a fost deci impusă să contribuie

în măsura posibilităților sale la construirea socialismului.

2) neimpunerea în mod corespunzător a țărănimii a contribuit și ea la urcarea prețurilor produselor agricole pe piața liberă.

Efectele activității mele în domeniul finanțării Economiei naționale au fost că, în unele cazuri s-a stîmjenit activitatea productivă a unor întreprinderi prin:

- stabilirea și acordarea de fonduri de rulment mai mici decît cele necesare,
- stabilirea de pierderi în unele cazuri mai mici decît cele necesare și plata atît a fondurilor de rulment cît și a pierderilor planificate, cu întîrziere și
- stabilirea de sarcini de beneficii în anul 1951, necorespunzătoare.

În problema fondului de rulment, s-a dispus ca necesarul de fond de rulment să fie calculat pe baza bilanțului contabil al întreprinderilor, din vara anului 1949. În aceste bilanțuri contabile figurau materiale inutilizabile sau cu utilizare lentă, produse nevandabile sau greu vandabile, debitori dubioși, evaluări nereale.

În loc ca acestea să fie scoase din activul întreprinderilor au fost cazuri cînd ele au fost lăsate cu fonduri de rulment și astfel întreprinderile respective au fost obligate să le valorifice pentru creierea de mijloace lichide necesare întreprinderilor.

Fondurile de rulment au fost calculate pe baza normativelor stabilite de o comisie care a lucrat la CSP și nu am ținut seama de cererile de fonduri de rulment ale întreprinderilor și ministerelor, acestea fiind de regulă reduse.

În bugetul anilor 1950 și 1951 s-au prevăzut sume mult mai mici decît cele necesare pentru finanțarea fondurilor de rulment.

Plata fondurilor de rulment aprobate, în general se făcea cu întîrziere.

În cursul executării planurilor economice surveneau anumite schimbări în baza Hotărîrii Consiliului de Miniștri. Eu am cerut în mod categoric și pentru schimbări în planul financiar, Hotărîrea Consiliului de Miniștri.

Consecințele au fost că, acolo unde fondul de rulment a fost stabilit sub necesitățile reale, întreprinderile respective au trebuit să recurgă la credite purtătoare de dobînzii. Dobînzile respective au dus la ridicarea prețului de cost.

Consecințele stabilirii de beneficii necorespun-

zătoare au fost acelea că, acolo unde beneficiul a fost stabilit mai mare decât posibilitățile întreprinderii și întreprinderea fiind obligată a plăti cote părți de beneficii la buget, își micșorau fondul de rulment, pe o perioadă.

Nerealizând beneficiile planificate, întreprinderile nu-și puteau preleva fondul directorial.

În privința pierderilor planificate am dat instrucțiuni pentru aplicarea noului sistem, introdus în anul 1951, instrucțiuni care prevedeau introducerea noului sistem dela 1 iulie 1951, iar mai târziu pe baza unei rezoluții am dispus aplicarea noului sistem de plată a pierderilor planificate cu efect pentru tot anul 1951.

La sfârșitul lunii august 1951, am fost numit în comisia pentru pregătirea reformei bănești.

În această perioadă am avut discuții cu LUCA VASILE care susținea că reforma nu este necesară că ea trebuiește amânată și care nega existența fenomenelor de inflație. El nu a fost de acord cu unele părți din documentul care în privința circulației monetare arăta că există un surplus de 15 miliarde.

LUCA VASILE susținea deasemeni că partea mai importantă a surplusului de circulație bănească, este tezaurizat la oraș și nu la sat.

El a fost împotriva reformei, spunându-mi că, reforma așa cum este plănuită vrea să arunce vina pentru situația economică grea, asupra Ministerului de Finanțe.

Mai târziu mi-a spus să pregătesc și să prezint comisiei, date din care să rezulte că situația economică nu este așa de grea cum se spune și că vina nu o poartă numai Ministerul de Finanțe.

În perioada pregătirii reformei bănești, am săvârșit următoare acțiuni: am ajutat la întocmirea planului de casă pe trimestrul IV-1951, conform dispozițiilor lui VASILE LUCA care era aproape echilibrată și pe care VASILE LUCA la echilibrat aproape complet; pentru realizarea acestui plan de casă, astfel întocmit și altfel aprobat, am intensificat încasarea impozitului agricol.

Acțiunile săvârșite de mine, prin efectul lor, au avut rezultate dăunătoare intereselor reformei.

După ce-am citit prezentul proces verbal cuvînt

cu cuvînt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

ss/AL. IACOB

Drept care am încheiat prezentul.

Procurori militari

col. G. Rîpeanu

Col. Ardeleanu

SE/4 ex.
Un ex.la.....
Un ex.la.....
Un ex.la.....
Un ex.la.....

Proces Verbal.

astăzi 26 Septembrie 1954

Noi, Col. Grigore Răpeanu și Col. Aurel Ardeleanu, procurori militari, am procedat la interogarea, numitului Jacob Alexandru, care declară următoarele:

Mă numesc Jacob Alexandru, m-am născut în anul 1913, luna ianuarie ziua 18, în com. Asuasul de sus Regiunea Baia Mare. Profesionez funcționar cu ultimul domiciliu în București, Str. Amiral Băilescu Nr. 17.

Îmi mențin ~~declarațiile date~~ în general, declarațiile date în fața organelor Ministerului de Interne.

În perioada războiului, am avut loc în Ardealul de Nord de două ori arestări efectuate de organele Siguranței Hortiste. În acest timp am primit de la Cosma Vasile, o sumă de ^(echivalentul a) 100 dolari, dintre care, ^{mai} mica parte a fost folosită pentru ajutoarea soției lui Joja Poella, iar o parte mai mare am cheltuit-o pentru interese personale.

Am mai primit în această perioadă, sume de bani pentru mișcare. Parte din acestea iam folosit în interesul mișcării iar parte pentru salarizarea ca activist de partid în ilegalitate cum mă aflam.
 Murul
 Ardeleanu

Procurori militari { Răpeanu
Ardeleanu

Mentionez că, după arestările din 1943 am mai avut odată legături cu Comitetul Central al Partidului, fiind plecat în acest scop la Budapesta, iar ulterior legăturile au fost întrerupte după arestarea lui Sigismund Stefan.

După această perioadă am menținut legături cu Poalas egon și Iosipovici Regina. Am menținut legături în toată perioada războiului cu Magdalena Farcas, căsătorita Klein. Am mai avut de asemenea legături cu Bergner Zoltan, coproprietar al unei fabrici de textile, iar în anul 1944 și cu Seci Paul, coproprietar la aceeași fabrică cu Bergner Zoltan.

Aceștia erau simpatizanți ai mișcării nuncitorești și cotizanti. Cu cca. 2 săptămâni înaintea eliberării am cunoscut pe ofiterul de stat major, Cpt. Homonay care era în serviciul în Cluj.

Am avut legături cu surorile Farcas de prin anul 1934. Ele erau simpatizante ale mișcării și cotizau pentru mișcare în mod sporadic. În timpul războiului am cunoscut și pe părinții lor. Farcas Iosif era atunci acționar principal ai fcei Dermata.

Relatiile mele cu Magdalena Farcas, cu timpul au devenit relații intime, iar din perioada războiului după eliberarea Clujului, am trăit în concubinaj și din 1946 ne-am căsătorit legitim.

Sotia mea a moștenit o parte din acțiunile fcei Dermata și "Prima Poană", de asemenea și câte o jumătate din 2 imobile din or. Cluj.

La sfârșitul anului 1944 sau începutul anului 1945, sotia mea a preluat magazinul de încălțăminte care înainte fusese al părinților ei.

Inocentii militari } ~~Ștefan~~
Birleanu } Ștefan

Ju anul 1945 sau 1946, am infiintat pentru Magdalena Farcaș un magazin de droguerie sub firma "Sanodrog" iar in anul 1946 s-a transformat in "Unidrog". Avea soției mele se cifra, inaintea reformei bănești, la ca. 300-400 milioane lei.

Din aceasta avere, partea cea mai mare a fost cedată Partidului.

Pe Vasile Luca l-am cunoscut in 1945, in relatii de munca pe linie de Partid. Cu timpul relatiiile dintre mine și el au evoluat spre relatii de protejție. In anul 1948 fiind numit ministru adjunct in Ministerul de Finante, am ajuns in raporturi de colaborare directă cu Vasile Luca, fiind subalternul lui. M'am lucrat de increderea sa (deplină).

Împreună cu Vasile Luca am desfășurat o activitate in domeniul impozitului agricol și in domeniul finanțării economiei naționale, o activitate care de fapt a dus la subminarea economiei naționale.

Activitatea mea dusă împreună cu Vasile Luca in problema impozitului agricol, prin efectele ei nu se poate caracteriza altfel și numai decât durmănoasă. S'a stabilit de către Luca Vasile și mine in anul 1950, ca suma globală a impozitului agricol de incasat, suma de 8 miliarde, ceace era mai puțin decât posibilitățile ceate de plată ale țării. In felul acesta a fost prejudiciată economia națională.

Ju anul 1951, am stabilit in buget, suma de 12 miliarde la impozitul agricol și s'a hotărât incasarea numai a 9 miliarde.

Procuror unitar Drăgășanu Andrei Marol

Consecințele acestei linii politice, au fost:

- 1) țărănimii nu a fost deci impusă să contribuie în măsura posibilităților sale la construirea socialismului.
- 2) neimpunerea în mod corespunzător a țărănimii a contribuit și ea la urcarea prețurilor produselor agricole pe piața liberă. Ț

Efectele activității mele în domeniul finanțării Economiei naționale au fost că, în unele cazuri s'a stîrjit activitatea productivă a unor întreprinderi prin:

- stabilirea și acordarea de fonduri de rulment mai mici decît cele necesare,
- stabilirea de pierderi în unele cazuri mai mici decît cele necesare și plata atât a fondurilor de rulment cât și a pierderilor planificate, cu întârziere,
- stabilirea de sarcini de beneficii în anul 1951, ne-corespunzătoare.

În problema fondului de rulment, s'a dispus ca necesarul de fond de rulment să fie calculat pe baza bilanțului contabil al întreprinderilor, din vara anului 1949. În aceste bilanțuri contabile figurau materiale inutilizabile sau cu utilizare lentă, produse nevandabile sau greu vandabile, debitori dubioși, evaluări nereale.

În loc ca acestea să fie scoase din activul întreprinderilor au fost cazuri când ele au fost lăsate ca fonduri de rulment și astfel întreprinderile respective au fost obligate să le valorifice pentru creierea de mijloace lichide necesare întreprinderilor.

~~Na am~~ Fondurile de rulment au fost calculate pe baza normativelor stabilite de o comisie care a lucrat la C.S.P. și nu am ținut seama de cererile de
Сноувориснитави Апаравем, Алхидлеан Мвасди

- 5 - 38

fonduri de rulment ale întreprinderilor și ministere-
lor, acestea fiind de regulă reduse.

În bugetul anilor 1950 și 1951 s-au prevăzut sume
mult mai mici decât cele necesare pentru finanțarea
fondurilor de rulment.

Plata fondurilor de rulment aprobate, în general
se făcea cu întârziere.

În cursul executării planurilor economice surveneau
anumite schimbări în baza Hotărârii Consiliului de Mini-
strei. Eu am ceant în mod categoric - pentru schimbări
în planul financiar, Hotărârea Consiliului de Miniștri.

Consecințele au fost că, acolo unde fondul de
rulment a fost stabilit sub necesitățile reale, între-
prinderile respective au trebuit să recurgă la credite
putătoare de dobânzi. Dobânzile respective au dus
la ridicarea pretului de cost.

Consecințele stabilirii de beneficii necorespunzătoare
au fost acelea că, acolo unde beneficiul a fost sta-
bilit mai mare decât posibilitățile întreprinde-
rii și întreprinderea fiind obligată a plăti cote part
de beneficii la buget, își micșorau fondul de rul-
ment, pe o perioadă.

Nerealizând beneficiile planificate, întreprinderile
nu și puteau plăti fondul directorial.

În privința pierderilor planificate am dat instru-
țiuni pentru aplicarea noului sistem, introdus în
anul 1951, instrucțiuni care prevedeau introducerea
noului sistem de la 1 iulie 1951, iar mai târziu
pe baza unei rezoluții am dispus aplicarea noului
sistem de plată a pierderilor planificate cu efect
Procuror militar D. Păcuraruș Col. Ardeleanu Al. Acuș

pentru tot anul 1951

La sfârșitul lunii august 1951, am fost numit în comisia pentru pregătirea reformei bănești.

În această perioadă am avut discuții cu Luca Vasile care susținea că reforma nu este necesară că ea trebuie amânată și care nega existența fenomenelor de inflație. El nu a fost de acord ^{cu unele părți din} documentul care în privința circulației monetare arăta că există un surplus de 15 miliarde.

Luca Vasile susținea de asemenea că partea mai importantă a surplusului de circulație bănească, este tezaurizată la oras și nu lăsat.

El a fost împotriva reformei, spunându-mi că, reforma așa cum este planuită vea să arunce vina pentru situația economică grea, asupra Ministerului de Finanțe.

Mai târziu mi-a spus să pregătesc și să prezint comisiei, date din care să rezulte că situația economică nu este așa de grea cum se spune și că vina nu o poartă numai Ministerul de Finanțe.

În perioada pregătirii reformei bănești, am săvârșit următoarele acțiuni: am ajutat la întocuirea planului de casă pe trimestrul IV-1951, conform dispozițiilor lui Vasile Luca, care era aproape echilibrată și pe care Vasile Luca l-a echilibrat aproape complet; pentru realizarea acestui plan de casă, astfel întocmit și astfel aprobat, am intensificat încasarea impozitului agricol.

Ștefan

Procuror Militari & Lăpșan
Col Ardeleanu

Actiunile savarsite de mine, prin efectul lor, au avut rezultate dăunătoare intereselor reformei.

După ce-am citit prezentul proces verbal curănt cu curănt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl sustin și semnez.

Alasch

Sept cau am inchiat prezentul.

Procurori militari

Col. G. Kăpăreanu

Col. Airleanu

41

PROCES VERBAL
=====

Astăzi 26 septembrie 1954.

Noi, col. GRIGORE RIPEANU și col. ARDELEANU AUREL, procurori militari, am procedat la interogarea numitului SOLYMOS IVAN, care declară următoarele:

Mă numesc SOLYMOS IVAN, m-am născut în anul 1915 luna februarie, ziua 14, în orașul Zalău, regiunea Cluj, am profesiunea de avocat, cu ultimul domiciliu în București str. Dr. Sion Nr. 16.

La întrebările puse declar că îmi recunosc întru totul declarațiile date la cercetările efectuate de organele Ministerului Afacerilor Interne.

X In perioada când eram student la facultatea de drept din Cluj, am scris o serie de articole cu caracter șovin maghiar, în ziarul "Szilagysag" din Zalău. În teza de doctorat am arătat și argumentat avantajele regimului fascist hitlerist și am atacat în special regimul comunist din URSS.

După terminarea studiilor am devenit avocat stagiar, în biroul avocațial al avocatului Dr. IULIAN DOMSA din Zalău.

Incepînd din anul 1933 am fost membru în Partidul Ardelenesc Maghiar, iar din 1933 pînă în 1940 am fost și membru în F.R.N. secția maghiară unde am ocupat și funcția de jurist consult.

După dictatul dela Viena, am continuat să activez în Partidul Ardelenesc Maghiar, în care am desfășurat o activitate șovină împotriva romînilor și evreilor.

Am îndeplinit funcția de secretar al organizației orașenești din Zalău.

Ca activitate profesională am avut următoarele funcții: am fost avocat, apoi am primit funcția de avocat al Ministerului Agriculturii, pe aceia de jurist-consult al Prefecturii județului și al Eparhiei reformate, iar din 1941 am fost și jurist-consult al Poliției orașului Zalău.

Această funcție este echivalentă cu cea de procuror (acuzator de stat pentru cazurile speciale judecate de Poliție - poliția avînd o judecătorie.

În anul 1944, luna mai, am semnat hotărîrile de de-

./.

portare a evreilor din localitate în număr de cca. 360 și totodată hotărârile de internare a unor cetățeni democrați, acuzați de a fi sprijinit pe evrei.

În perioada războiului, avînd procură de administra-re și înstrăinare a bunurilor unor localnici care s-au refugiat în Ardealul de Sud, eu fără să am procură specială de vînzare a acestor bunuri, am procedat la vînzarea unora dintre aceste bunuri

În acest scop am întocmit contracte de vînzare cumpărare, provizorii, între mine și unii localnici și am ridicat avansuri asupra acestor bunuri pe care mi le-am însușit. Nu am restituit nici pînă astăzi contravaloarea acestor bunuri, proprietarilor legali.

În perioada premergătoare eliberării orașului Zalău, m-am pregătit să fug din fața trupelor sovietice, însă nu am reușit

Imediat după eliberare, eu am continuat să mențin o stare de spirit ostilă trupelor eliberatoare, spunînd prin svonuri că se vor reîntoarce trupele fasciste. Am păstrat deasemeni insigne fasciste, pînă pela sfîrșitul războiului.

În ziua de 5 februarie 1945, la intervenția unor prieteni, sprijinitori și cunoscuți, din localitate, am fost propus și numit primar al orașului Zalău. Pentru a-mi consolida situația nouă și perspectivele ce mi se deschideau, m-am înscris în U.P.M. și apoi în P.C.R.

În calitate mea de primar am sprijinit pe unii moșieri încercînd să-i sustrag dela efectele reformei agrare.

Deasemeni am menținut în funcțiune, în cadrul Primăriei, pe vechii funcționari cu activitate antidemocratică, și am căutat să împiedic primirea de funcționari democrați, în mod special de funcționari romîni.

În calitate de conducător al lucrărilor de CASBI în localitate, am dus o politică antistatală și antisovietică.

În 1946 am fost ales deputat și mi-am stabilit domiciliul în București. În această calitate de deputat, am făcut o serie de intervenții, pentru eliberare de pașapoarte, pentru eliberarea unor arestați, pentru obținerea unor autorizații, creîndu-mi surse suplimentare de venituri.

În luna decembrie 1946 am cunoscut pe fostul ministru al Ungariei la București, GYONGYOSI ISTVAN și GYALLAY PAPP DOMOKOS, secretar adjunct al Legației. Cu aceștia am intrat în legături de natură informativă. Am furnizat informații cu caracter secret de stat, lui GYONGYOSI și GYALLAY, din domeniul economic, politic, social și cultural.

Scopul acestei activități de spionaj, era acela de

a sprijini activitatea contrarevoluționară pe care o desfășura RAJK în Ungaria, și acțiunea pe care o ducea RAJK cu complicii săi, pentru retrocedarea Ardealului către Ungaria.

După plecarea lui GYONGYOSI din țară, am intrat în legături informative de aceeași natură, cu succesorul acestuia SZELN YENO.

X Dintre deputați aflați în Parlament, m-am împrietenit îndeosebi cu SZENTMIKLOSI FRANCISC, TOTH GEZA, fratele lui VASILE LUCA și cu SZABO ADALBERT.

Prin TOTH GEZA și SZABO ADALBERT am ajuns să fiu bine văzut de LUCA VASILE.

La 1 decembrie 1947, LUCA VASILE, care de altfel mă cunoștea încă din anul 1945 de la Zalău, m-a numit în Ministerul de Finanțe în funcția de consilier superior activ, dându-mi delegație pe lângă Casa Generală de pensii.

In această funcție am căutat să duc o politică naționalistă maghiară, urmărind să obțin și obținând chiar, drepturi ilegale pentru unele categorii de cetățeni din Ardealul de Nord, fost funcționari în perioada războiului. Prin decretul de revizuire a pensionarilor civili și militari, întocmit, am protejat unele categorii de pensionari, care potrivit directivelor guvernului nu trebuiau să se bucure de aceste drepturi.

In vara anului 1948 având calitatea de membru în comisia pentru lichidarea CASBI-ului am căutat să sabotez interesele statului român și statului sovietic, prin neidentificarea și nepredarea bunurilor ce aparțineau de drept, statului sovietic sau român.

In decembrie 1948, am fost numit în funcția de secretar al C.S.R.A.S.-ului și de director al Direcției Statelor și drepturi personal din M. de F.

In această calitate am căutat să creez o situație grea administrației de stat prin aceea că am scos un număr mare de salariați din state și am pus în aplicare un sistem nejust de salarizare, care ducea la creșterea fondului de salarii. X

+ In luna martie 1950, am fost numit vicepreședinte al Centrocop-ului. In sectorul condus de mine intrau direcțiile: Financiară și a Evidenței Contabile, direcția Aprovizionare și Repartiții, Direcția Activă, Oficiul Tehnic și Juridic.

In această funcție am căutat să introduc în cooperare politică oportunistă contrarevoluționară a lui LUCA VASILE.

Am organizat și inițiat o serie de acțiuni pentru a împiedica Cooperarea să-și îndeplinească sarcinile trasate de guvern.

In problema salarizării am sabotat Cooperație, lu-
înd o serie de măsuri de reducere a numărului salariaților ast-
fel ca să nu-și poată îndeplini sarcinile și să se creieze ast-
fel haos ad-tiv, iar pe de altă parte am continuat să măresc con-
tinu fondul de salarii. In legătură cu această problemă îmi men-
țin declarațiile date în fața organelor de cercetare preliminară.

Începînd din primăvara anului 1950, am introdus în
cooperație noi și noi scheme de organizare a unităților coopera-
tiste, cu scopul de a provoca desorganizarea în rețeaua coopera-
tistă, precum și nesiguranța și nemulțumiri în rîndurile salaria-
ților.

Sub îndrumarea mea, Direcția Planificării din Centro-
coop, a întocmit planuri cuprinzînd cifre nereale și care nu
puteau fi realizate, am menținut în planul comercial pe poziții
inexistente, am umflat volumul planului de casă peste posibilită-
țile reale, a planificat mărfurile în mod anarhic, nespecific
regiunilor și neconforme cu necesitățile regiunilor, a defalcat
planurile de achiziții așa fel ca să nu se poată realiza, indi-
cîndu-se să se facă achiziții în regiunile deficitare și a sabo-
tat planurile de aprovizionare a centrelor muncitorești.

Pe linia prețurilor am desfășurat o activitate de
sabotaj urmărind mărirea continuă a prețurilor de achiziții. Pe
linia evidenței contabile activitatea de sabotaj, a constat în:
neținerea la zi a contabilității, reducerea numărului de conta-
bili și desființarea postului de casieri la cooperative.

Sub îndrumarea mea, Cooperația în los să mobilizeze
resursele sale interne în materie de fonduri, a mers pe linia
utilizării unor masive credite dela Bandă. Aceste credite erau
rambursate cu întîrziere. Consecințele acestei politici au fost
că, Cooperația a pierdut sume enorme prin penalizări, iar pe de
altă parte, sume mari au fost blocate de Cooperație, păgubind
astfel statul.

Am căutat să împiedic efectuarea unui control efica-
ce financiar, pe deoparte cu neîncadrarea cu personal financiar
a organelor de control financiar a Cooperației, cece ducea la
lipsa de verificare financiară a unităților cooperatiste și deci
la încurajarea fraudelor și deturnărilor de fonduri, iar pe de
altă parte, prin neluare de măsuri împotriva celor vinovați.

Am stabilit deasemeni cote mari de beneficii care
trebuiau vărsate la Centrocoop, cece ducea la scăderea rentabi-
lității unităților cooperatiste și la creierea de mari fonduri
la centrală, fonduri care erau cheltuite fără scopuri bine deter-
minate.

La Direcția aprovizionare și Repartiții, bunurile n-au fost rațional repartizate.

Cooperația a fost păgubită și de această Direcție prin comenzi inutile care iroseau mari fonduri ale Cooperației, cum a fost cazul cu comanda inutilă a 300.000 lădițe olandeze sau cu comanda a 2.000 de căruțe.

În primăvara anului 1952, am luat măsura blocării salariului a 40.000 ciobani, în scopul de a dezorganiza stînele cooperatiste.

Am mai sabotat activitatea cooperației prin aceea că am inițiat și organizat fuzionarea ilegală a cca. 2.000 de cooperative. Pentru a le constrînge la aceasta, am inițiat introducerea unui nou sistem de finanțe, cu condiții care nu puteau să fie îndeplinite de cooperative, căutînd să împiedic astfel activitatea lor normală. Această acțiune a fost însă împiedicată prin intervenția organelor de partid.

După efectuarea reformei bănești, am căutat să-l ajut pe VASILE LUCA, pentru a se sustrage de la răspunderea ce-i revenea în legătură cu sabotarea pregătirii reformei bănești.

În acest scop la cererea sa am întocmit o lucrare pe care mi-a cerut-o el și pe care urma să o prezinte forurilor superioare. În această lucrare, eu am falsificat situația reală a desfacerilor de mărfuri prin cooperație pe tr. IV. 1951 și luna ianuarie 1952, arătînd că s-au desfăcut mai puține mărfuri decît în realitate. În această direcție nu am folosit cifra de 40 de miliarde cît a fost planul aprobat și în raport de care procentajul desfacerilor era de 92% ci am folosit cifra de 43 de miliarde, pentru a face astfel să scadă procentajul la 76%.

Deasemenea am înlăturat din lucrare tabelul comparativ cu situația din trimestrul corespunzător al anului precedent.

Am desfășurat această activitate de sabotaj întrucît prin concepția mea politică și de viață, prin mediul în care am trăit și relațiile pe care am avut am fost un dușman al comunismului.

Regret foarte mult aceste fapte și voi căuta după ispășirea pedepsei să devin un cetățean activ și util poporului muncitor.

După ce am citit cele de mai sus și am constatat că ele corespund în totul cu cele declarate de mine, le susțin și semnez.

Procurori militari,
col. Ardeleanu
col. Rîpeanu

ss/SOLYMOS IVAN

Proces Verbal

astăzi 26 septembrie 1954.

Noi, Col. Grigore Răpeanu și Col. Ardeleanu Aurel, procurori militari, am procedat la interogarea numitului Solymos Ivan, care declară următoarele:

Mă numesc Solymos Ivan, m-am născut în anul 1915, luna februarie, ziua 14, în orașul Zălan, regiunea Cluj, am profesia de avocat, în ultimul domiciliu în București str. Dr. Sim 16.-

La întrebările puse declar că mi recunosc, într-un total declaratiile date la cercetările efectuate de organele Ministerului Apărării Interne

În perioada când eram student la facultatea de Drept din Cluj, am scris o serie de articole în caracter zărilor maghiar, în ziarul "Szilagsy" din Zălan. În teza de doctorat am arătat și argumentat avantajele regiunii fascist-hitlerist și am etajat în special regiunea comunist din U.R.S.S.

După terminarea studiilor am devenit avocat stagiar, în biroul avocațial al avocatului Dr. Iulian Domsa din Zălan.

Începând din anul 1933 am fost membru în Partidul Ardelenesc Maghiar, iar din 1938 până în 1940 am fost și membru în F.R.N secția maghiară unde am ocupat și funcția de jurist-consult.

După dictatul de la Viena, am continuat să activez în servicii militare: } col. Răpeanu, Răpeanu și Iulian Domsa

-2-

47

in Partidul Ardelenesc Maghiar, in care am desfășurat o activitate sovina împotriva românilor și evreilor.

Am îndeplinit funcția de secretar al organizației orașenești din Zălan.

Ca activitate profesională am avut următoarele funcții: am fost avocat, apoi am primit funcția de avocat al Ministerului Agriculturii, pe aceea de jurist-consult al Prefecturii județului și al Episcopiei reformate, iar din 1941 am fost și jurist-consult al Poliției orașului Zălan.

Această funcție este echivalentă cu cea de procuror (acuzator de stat pentru cazurile speciale judecate de Poliție - poliția având o judecătorie).

În anul 1944, luna mai, am semnat hotărârile de deportare a evreilor din localitate în număr de ca. 360 și totodată ~~de~~ ^{hotărârile} internare a unor cetățeni democrați, acuzați de a fi sprijinit pe evrei.

În perioada războiului, având procură de administrație și instrăinare a bunurilor unor localnici care s-au refugiat în Ardealul de sud, eu fără să am procură specială de vânzare a acestor bunuri, am procedat la vânzarea unora dintre aceste bunuri.

În acest scop am întocmit contracte de vânzare-cumpărare, provizorii, între mine și unii localnici, și am ridicat avansuri asupra acestor bunuri pe care mi le-am însușit. Nu am restituit nici până astăzi contravaloarea acestor bunuri, proprietarilor legitimi.

În perioada premergătoare eliberării orașului Zălan, mi-am pregătit să fug din fața trupelor sovietice, însă nu am reușit.

Imediat după eliberare, eu am continuat să mențin o stare de spirit ostilă, trupelor eliberatoare, procurorilor militari, Col. Răducanu și Trășăneanu.

spunându-mi prin vorburi că se vor reintoarce treptele fasciste. Am păstrat de asemenea insigne fasciste până pe la sfârșitul războiului.

În ziua de 5 februarie 1945, la intervenția unor prieteni, sprijinitori și cunoscuți, din localitate, am fost propus și numit primar al or. Zălan. Pentru a mi se consolida situația nouă și perspectivele ce mi se deschideau, mi-am înscris în U.P.M și apoi în P.C.R.

În calitate mea de primar am sprijinit pe unii moșieri încercând să-i scutesc de la efectele reformei agrare.

De asemenea am menținut în funcțiune, în cadrul Primăriei, pe vechii funcționari cu activitate antidemocratică, și am căutat să împiedic primirea de funcționari democrați, în mod special de funcționari români.

În calitate de conducător al lucrătorilor de CASB în localitate, am dus o politică antistatală și antisovietică.

În 1946 am fost ales deputat și mi-am stabilit domiciliul în Poneurești. În această calitate de deputat, am făcut o serie de intervenții, pentru eliberare de pașapoarte, pentru eliberarea unor arestați, pentru obținerea unor autorizații, creându-mi surse suplimentare de venituri.

În luna decembrie 1946, am cunoscut pe foștul ministru al ungarilor la Poneurești, GYONGYOSI ISIVAN și GYALLAY PAPP DOMOKOS, secretar adjuncțiu al Legăției. Cu aceștia am intrat în legături de natură informativă. Am furnizat informații cu caracter secret de stat, lui Gyongyosi și Gyallay, din domeniul economic, politic, social și cultural.

my

Incurari ministerii } Col. Rudeanu

Ștefan Bănuț

49
 Scopul acestei activități de sponsor, era acesta de a str-
 ini activitatea contraevoluționară pe care o desfășura
 Rojin în Ungaria, și acțiunea pe care o ducea Rojin cu
 conștienței ei, pentru retrocedarea Ordinului către Ungaria
 Supra precarea lui Gyongyosi din țară, au intrat în le-
 gătură informațiile de acțiuni naționale, cu succesul ace-
 stuia stelu Yent.
 Divize deputați aflați în Parlament, au intrat în
 interesul ei sunt Miorosi Francis, Toth Gega,
 frațele lui Vasile Luca și cu Spabo Odalbert.
 Pentru Toth Gega și Spabo Odalbert, am ajuns să fiu
 bine văzuți de Luca Vasile.
 La 1 decembrie 1947, Luca Vasile, care deține
 una din cele două din anul 1945 dela țară, ma
 numit în Ministerul de Finanțe în funcția de consi-
 lier superior ad-hoc, dându-mi delegație pe lângă
 Casa G. G. de pensii.
 În această funcție am căutat să dau o politică
 națională și în maghiară, urmând să obțin și obli-
 gând chiar, deși ilegal pentru unele categorii
 de cetățeni, din ordinul de Noal, fost funcționar
 în perioada războiului. Prin decret de cerșuire
 a pensionarilor civili și militari, înlocuit, am prote-
 jat unele categorii de pensionari, care pot fi dize-
 ctivilor guvernului, nu trebuie să se facă dea-
 este de fapt.
 În ~~1948~~ 1948 având calitatea de membru
 în comisia pentru lichidarea CPSR-ului am căutat
 să văd interesul statului român și statului soviet
 în privința
 pentru un stat:

ce aparținerea de drept, stabilind conținutul sau conținutul
 în decembrie 1948, au fost numite în funcția de se-
 creșar ai CSRS-ului și de director ai Direcției de Stat.
 Noi și de departe personal din m. de f.
 în această calitate am cântat să creșter o situație
 cea administrativă de stat prin acțiunea, dar scoș un
 număr mare de salariați din state și am put în obli-
 care un sistem nou de salarizare, care ducea la
 creșterea fondului de salarii.

În luna martie 1950, am fost numit vicepreședinte
 al Centrului de Stat. În sectorul conștient de mine intrau
 Direcțiile: Financiară și a Evidenței Contabile, Direc-
 cția Apromisionară și Reparații, Direcția Ad. Str.,
 Oficiul tehnic și Juridic.
 În această funcție am cântat să introduc în coop-
 ratie politică oportunistă contra-revoluționară a lui
 Luca Vasile.

Am organizat și inițiat o serie de acțiuni pentru
 a îmbunătăți Cooperatia. și să independența sarcinile
 tratate de guvern.
 În problema salariații am sârbolat Cooperatia, lu-
 and o serie de măsuri de reducere a salariului sa.
 Salariaților astfel ca să nu se poată independența sarcinile
 și să se creeze astfel haos aditiv, iar se de alta
 parte am continuat să măresc conținutul fondului de
 salarii. În legătura cu această problemă în men-
 tin declarate date în fața organelor de cercetare.

În perioada din primăvara anului 1950, am introdus
 în cooperatie noi și noi scheme de organizare
 în cooperatie. } ca măsură de organizare
 în cooperatie

a unităților cooperatiste, cu scopul de a provoca desor-
ganizarea în rețeaua cooperatistă, precum și nesiguranță
și nemulțumiri în rândurile salariaților.

Sub îndrumarea mea, Direcția Planificării din Centru
coop a întocmit planuri cuprinzând cifre necreate și care
nu puteau fi realizate, am menționat în planul comer-
cial pe poziții inexistente, am umflat volumul planu-
lui de casă peste posibilitățile reale, a planificat măr-
furi în mod anarhic, nespecifice regiunilor și necor-
forme cu necesitățile regiunilor, a defalcat planurile
de achiziții așa fel ca să nu se poată realiza, înducân-
du-se să se facă achiziții în regiunile deficitare și
a sabotat planurile de aprovizionare a centrelor unice
foresti.

Pe linia preturilor am desfășurat o activitate de sa-
botaj urmărind mărirea continuă a preturilor de
achiziții. Pe linia evidenței contabile activitatea
de sabotaj, a constat în: neținerea la zi a contabili-
tății, reducerea numărului de contabili și desfiin-
țarea postului de casieri la cooperative.

Sub îndrumarea mea, Cooperația în loc să mobi-
lizeze resursele sale interne în materie de fonduri,
a mers pe linia utilizării unor masive credite de la
Franța. Aceste credite erau combinate cu întârzi-
ere. Consecințele acestei politici au fost că, Coopera-
ția a pierdut sume enorme prin penalizări, iar pe
de altă parte, sume mari au fost flocate de Coope-
rație, păgubind astfel statul.

Am căutat să împiedic efectuarea unui control
bucureni militari } Col. Mihail Găvruta } Mihail Găvruta

-7-

52

eficace financiar, pe de o parte cu nerucadearea cu perso-
nal financiar a organelor de control financiar a Coope-
ratiei, - ceace ducea la lipsa de verificare financiară
a unităților cooperatiste și deci la incurajarea fraudelor
și defuzării lor de fonduri -, iar pe de altă parte, prin
neluare de măsuri împotriva celor vinovați.

Am stabilit deasemenea cote mari de beneficii care
trebuiau vărsate la Centrocop, ceace ducea la scăderea
rentabilității unităților cooperatiste, și la creșterea de
mai fonduri la centrală, fonduri care erau cheltuite
fără scopuri bine determinate.

La Direcția aprovizionare și Repartiții, bunurile nu au
fost rațional repartizate.

Cooperatia a fost păgubită și de această direcție
prin comenzi inutile care înoseau mai fonduri ale Coo-
peratiei, cum a fost cazul cu comanda inutilă a
300.000 țalite olănoare sau cu comanda a 2000 de
cărute.

În primăvara anului 1952, am luat măsura blocării
salariului a 40.000 ciobani, în scopul de a dezorganiza
stațiile cooperatiste.

Am mai sabotat activitatea cooperatiei prin aceea
că am inițiat și organizat fuzionarea ilegală a ca.
2000 de cooperative. Pentru a le constrânge la aceasta,
am inițiat introducerea unui nou sistem de finan-
țare, cu condiții care nu puteau să fie îndeplinite
de cooperative, căutând să împiedic astfel activita-
tea lor normală. Această acțiune a fost însă împiedi-
cată prin intervenția organelor de partid.

Procurori militari | Col. Petru G. Șapcanu

R. Șapcanu

După efectuarea reformei bănești, am căutat să-l
ajut pe Vasile Luca, pentru a se sustrage de la răs-
punderea ce-i revenea în legătură cu sabotarea pre-
gătirii reformei bănești.

În acest scop la cererea sa am întocmit o lucră-
re pe care mi-a cerut-o el și pe care urma să o pre-
zinte formilor superioare. În această lucrare, eu am
falsificat situația reală a desfaceților de mărfuri
prin cooperative pe tr. IV/1951 și luna ianuarie 1952,
arătând că s'au desfășurat mai puține mărfuri decât
în realitate. În această direcție nu am folosit cifra
de 40. de miliarde cât a fost planul aprobat și în
raport de care procentajul desfaceților era de 92%,
ci am folosit cifra de 43 de miliarde, pentru a fi
ce astfel să scadă procentajul la 76%.

De asemenea am înălțat din lucrare tabelul com-
parativ cu situația din trimestrul corespunzător
al anului precedent.

Am desfășurat această activitate de sabotaj inten-
cât prin concepția mea politică și de viață, prin me-
diul în care am trăit și relațiile pe care am avut
am fost un dusman al comunismului.

Regret foarte mult aceste fapte și voi căuta du-
pă îspășirea pedepsei să devin un cetățean activ
și util poporului muncitor.

După ce-am citit cele de mai sus, și am con-
statat că ele corespund în totul cu cele declara-
te de mine, le susțin și semnez.

Încuviințat de com. Politic
București, 15.12.1952

Ștefan

PROCES VERBAL

=====

Astăzi 26 septembrie 1954.

Noi, colonel GRIGORE RIPEANU și colonel AUREL ARDELEANU procurori militari, am procedat la interogarea numitului CERNICICA DUMITRU, care ne-a declarat următoarele:

Mă numesc CERNICICA DUMITRU, născut la 28 februarie 1915 în orașul Sighet, de prof. inginer electro-mecanic, cu ultimul domiciliu în București str. Pictor Negulici 20.

Prima legătură cu mișcarea muncitorească am avut-o în vara sau toamna anului 1931, prin KATZ FERDINAND, care lucra la ajutorul roșu la Sighet. Am fost pus în legătură cu KATZ FERD. de către NAGY CSABA, student la Praga sau Viena și care era troțchist, fără ca eu să-i fi cunoscut la timpul acela activitatea troțchistă dusă de el la Praga sau Viena, despre care am aflat numai prin 1934-1935 de la WOLF FRANCISC.

Cu NAGY CSABA m-am cunoscut în 1929 la Sighet, având la început contacte reduse, dar în vara anului 1930, contactul a devenit mai apropiat prin faptul că am participat la un seminar, ținut de NAGY CSABA la Sighet, care a durat un număr oarecare de zile, nu-mi amintesc cât, precum și la niște întâlniri în 3 (eu, NAGY CSABA și FRIEDMAN ADALBERT), unde NAGY CSABA a discutat cu noi unele probleme troțchiste/.

În anul următor - 1931 - iarăși NAGY CSABA a ținut seminar la Sighet, în cursul vacanței de vară, și din nou am avut câteva întâlniri în trei tot cu FRIEDMAN și NAGY CSABA, unde de asemenea el a discutat cu noi probleme troțchiste. El ne-a atras atenția să nu vorbim cu nimeni despre aceste lucruri.

După această dată nu am mai avut cu NAGY CSABA decât contacte de cunoștință, prietenie și ocazionale.

În anul 1936, cu prilejul arestării grupului troțchist din URSS, am avut discuții cu câțiva cunoscuți, la Cluj, dintre acei care aveau legături cu mișcarea muncitorească, exprimându-mi părerea că între cei arestați în URSS ar fi și unii nevinovați care au fost amestecați de ceilalți în complot. Nu am făcut o propagandă în sensul arătat, ci numai discuții, în care mi-am exprimat această părere.

După judecarea procesului amintit, mi-am exprimat

./.

deasemenea părerea că era mai bine ca unii dintre condamnați să nu fi fost executați, pentru a micșora platforma de atac a Internaționalei a II-a.

Aceste manifestări ale mele din 1936 au fost, după cum apreciez eu, o rămășiță a influenței pe care am suferit-o dela NAGY CSABA.

Cu NAGY CSABA m-am întâlnit la București, după mutarea mea în București, în anul 1947. Cu el am avut la început contact mai rar, apoi prin 1948-1949 relațiile noastre s-au strâns mai mult, vizitându-ne reciproc. Aceste relații le-am păstrat pînă la arestarea mea.

În cursul discuțiilor noastre n-am avut însă niciodată nici un fel de exprimare de poziție dușmănoasă.

Recunosc că atît în autobiografiile mele date la Partid, cît și cu ocazia verificării mele în 1949 am ascuns discuțiile mele troțchiste cu NAGY CSABA. Numai într-o referință ce mi s-a cerut despre el am arătat, vag, că am participat la un seminar în care el a vorbit favorabil despre troțchism.

Către sfîrșitul verificării mele, sau după aceasta, întîlnindu-mă cu NAGY CSABA, acesta m-a întrebat dacă am vorbit la Comisia de verificare despre discuțiile noastre troțchiste și eu i-am spus că nu. El m-a aprobat cu cuvintele că bine am făcut.

Cu LUCA VASILE m-am cunoscut în aprilie 1945 la Sighet, dar n-am avut legături de nici un fel cu dînsul pînă în noiembrie 1947, cînd am fost numit șef al Direcției de Cadre din Ministerul Finanțelor. Am avut această funcție din noiembrie 1947 pînă în decembrie 1948.

În această funcție am dus o politică justă de cadre prin înlăturarea elementelor descompuse, corupte, cu trecut fascist și pe de altă parte prin introducerea în cît mai mare număr a elementelor muncitorești. Pe FIDLITZ ZOLTAN pe care-l cunoșteam bine dela Oradea, și care venise în București în toamna anului 1947, l-am recomandat lui LUCA V. ca un om de încredere. LUCA l-a numit consilier ministerial, care în timpul acela echivala cu funcția de director, și l-a folosit ca șef al biroului special care se ocupa cu urmărirea și descoperirea evaziunilor mai importante și a neregulilor însăși organelor Ministerului Finanțelor. În cazul cercetărilor făcute la Parchetul General al RPR, unde eu am fost delegat al lui LUCA în comisia de cercetare, cu ocazia anchetării lui FIDLITZ Z. în afacerea FHRLICH, eu am fost de părere că FIDLITZ nu era necinstit, fiind

doar vinovat de o neglijență și că planează doar o bănuială totuși asupra lui că ar fi fost necinstit. Mi-aduc aminte că lui FIDLITZ i se făcuse și o percheziție la locuință și cu această ocazie i s-au găsit și niște materiale textile primite de el dela fabrica de textile din Sf. Gheorghe, precum și niște albume filatelice pe care el le ridicase dela locuința lui RACZ, director al aceleiași fabrici. Eu știam că FIDLITZ fusese la Sf. Gheorghe și făcuse cercetările în legătură cu evaziunile fiscale dela acea fabrică. Menționez că LUCA mi-a spus, atunci când s-au făcut cercetări în legătură cu primirea de cadouri dela acea fabrică, de către vîrfurile ad-tive din Sf. Gheorghe că este amestecat și fratele lui, VARGA, care era șeful siguranței și mi-a spus că el va fi scos dela MAI și eu să-l numesc fie la MAT fie la garda financiară, ceea ce am și făcut.

Din decembrie 1948 pînă în august 1950 am fost șeful Direcției Controlului Financiar din Ministerul Finanțelor. LUCA a trasat, prin 1949, linia că controlul trebuie să fie mai blînd și să aibă mai mult un caracter de ajutor în muncă, linie care avea un caracter împăciuatorist, pentru că în felul acesta însemna să scape o serie de elemente necinstite. Eu totuși am aplicat măsuri mai tari, cerînd celor nemulțumiți să se adreseze lui LUCA. Linia lui LUCA a fost de slăbire a disciplinei financiare.

În august 1950 am fost numit președinte al Comitetului pentru Prețuri, unde am funcționat pînă în august 1951. LUCA era împotriva stabilirii prețurilor de vînzare a produselor alimentare pentru sectorul particular. În privința prețurilor de achiziții linia lui LUCA era nehotărîtă, în sensul că uneori era pentru majorarea prețurilor, iar uneori contra.

În ce privește majorarea prețurilor de achiziție la o serie de produse agricole ca: untura, uleiul, bumbacul, gogoșii de viermi de mătase, laptele, porcii pentru crescătoriile Comerțului Exterior, vite, piei, ouă, am făcut proiectele de HCM sau avizele pentru aceste majorări, fie cu asentimentul lui LUCA, fie din dispoziția lui.

În toamna anului 1950, cînd LUCA era în concediu, Comitetul pentru Prețuri a venit cu propunerea de a se reduce prețurile de achiziții la țuică și vinuri. Reducerea s-a aprobat. Cînd LUCA s-a întors din concediu, m-a chemat și mi-a reproșat în termeni foarte aspri faptul că am propus reducerea, spunînd că prețurile reduse nu acoperă nici creditele date de Bancă viticultorilor. Ulterior LUCA a dat dispoziții să se revină asupra reducerii spunînd că a discutat problema în Consiliul de Miniștri

În ce privește prețurile pentru sectorul particular, tot în toamna lui 1950 s-au stabilit prin HCM prețuri de vânzare la cartofi, ceapă, fructe, etc. După întoarcerea lui LUCA din concediu, aceste prețuri nu s-au mai aplicat și Miliția a primit instrucțiuni să nu mai urmărească chestiunea.

În două cazuri de majorări de prețuri, LUCA a aprobat singur majorarea, într-un caz prin rezoluție scrisă iar în alt caz oral, dându-mi mie verbal ordin de aprobare a majorării prețului. În aceste cazuri eu am omis să mai alcătuesc HCM pentru majorarea acestor prețuri. Unul dintre aceste cazuri a fost în ianuarie 1951, iar al doilea în iunie 1951. Eu nu am încunostiințat Consiliul de Miniștri despre aceste majorări. LUCA spunea că el are împuternicire dela Consiliul de Miniștri.

Am devenit prim vice-președinte al Centrocoop-ului în septembrie 1951, la 3 sept. La 27 august mi-a spus LUCA că eu voi face parte dintr-o comisie care va lucra pentru analizarea situației economice a țării. LUCA însă nu mi-a spus că această comisie avea sarcina de a pregăti reforma monetară. Am început să particip la ședințele acestei comisii din a doua decadă a lunii sept. 1951, după care am participat cu regularitate pînă la reforma bănească. În cazuri rare am lipsit. În septembrie-octombrie ședințele erau mai dese. În noiembrie s-au rărit și au devenit foarte dese în decembrie. Eu nu am știut că această comisie, din care făceam și eu parte, pregătește reforma bănească. Numai la 8 decembrie mi s-a spus lucrul acesta, respectiv am aflat despre aceasta. Eu am avut sarcini la această comisie de a întocmi lucrări; am întocmit o lucrare, singur, despre evoluția prețurilor, aceasta pentru că fusesem mai înainte Președintele Comitetului pentru Prețuri; și o altă lucrare împreună cu VIJOLI: "balanța de venituri și cheltueli a populației"; alta împreună cu Statistica despre "indici de prețuri". În aceste lucrări erau conținute date economice. Nu mai țin minte precis unde erau scrise la mașină aceste lucrări, nici aceea făcută de mine singur.

Propunerea ca eu să fac parte din comisia pentru pregătirea reformei monetare, mi-a făcut-o LUCA VASILE.

În lunile octombrie și noiembrie 1951 eu am luat la Centrocoop, măsuri pentru impulsționarea vânzărilor de mărfuri, în vederea realizării planului. În acest scop am extins salarizarea procentuală a angajaților vânzători, în vederea cointeresării lor și astfel a impulsționării vânzărilor. În consfătuirile ce le-am avut cu directorii adjuncți cu comercialul, dela regiuni, am trasat

sarcini pentru impulsionarea vânzărilor, pentru realizarea planului. Am susținut și eu în comitetul executiv al Centrocoop-ului împreună și cu alții scăderea prețurilor de vânzare la câteva articole dintre mărfurile greu vandabile. S-au acordat și procente vânzătorilor, pentru desfacerea mărfurilor greu vandabile prin chioșcuri, tarabe și târguri. S-au dat și circulări în sensul de mai sus, toate în scopul desfacerii mărfurilor.

Toate aceste măsuri le cunoștea bine LUCA, pentru că le discutam cu el, sau îl informam despre el sau chiar el dădea indicații să se facă așa.

În mijlocul lunii noiembrie 1951 a avut loc și o ședință de analiză a planului de desfacere pe luna octombrie 1951 al întregului sector comercial. Cu această ocazie LUCA a criticat violent atât Centrocoop-ul cât și comerțul de stat, pentru nerealizarea planului de desfacere pe octombrie și pentru stocul mare de mărfuri de la Centrocoop. În urma acestei ședințe s-a pus în practică reducerea de prețuri la mărfurile greu vandabile, salarizarea procentuală, procentele pentru vânzarea mărfurilor greu vandabile și convocarea directorilor adjuncți cu comercialul și alte măsuri.

Eu nu am raportat la comisia de pregătire a reformei bănești aceste măsuri, de vreme ce nu știam nici măcar că era vorba de o reformă bănească.

La 8 decembrie 1951, când am aflat de reforma bănească, am primit directiva de la comisia de reformă bănească de a lua măsuri pentru constituirea de rezerve de mărfuri. În executarea acestei directive eu am dat o circulară către toate uniunile raionale cooperatiste din țară, dispunând să facă rezerve de mărfuri. Circulara a fost expediată la 12 decembrie 1951. În circulară, este adevărat că s-a strecurat și un pasaj în care se dispun măsuri ca unitățile raionale să se aprovizioneze cu mărfuri în vederea aprovizionării populației cu ocazia sărbătorilor. Acest pasaj s-a putut strecura aci din motivul că am lucrat pripit precum și din cauză că circulara a fost expediată fără să mai fi fost văzută în forma definitivă de mine. Eu nu țin minte să fi arătat cuiva din comisia pentru pregătirea reformei bănești conceptul circulației, însă îmi amintesc precis că am trimis dlui D. PETRESCU un exemplar al circulării deja expediate, fapt confirmat de dlui în ședința comisiei când am raportat trimiterea circulării. Îmi amintesc că am trimis și comisiei un exemplar, la cererea președintelui acestuia.

Nu am dat nimănui dispozițiuni ca circulara să fie semnată în fals. Stiu că a semnat-o GANET.

Stiu că rezervele ce s-au creat au fost în jurul sumei de 1 miliard lei.

În luna noiembrie 1951 aveam stoc de mărfuri în jurul a 30 miliarde lei. La stocul de gros erau circa 16 miliarde. Dintre acestea însă, unele mărfuri aveau destinație specială (mărfuri pentru cultivatorii de bumbac), altele erau mărfuri din Fondul Unic, altele greu vandabile, altele raționate. Dintre acestea nu se făcea rezervă.

Nu am nici o cunoștință despre telegrama din 22 decembrie 1951 dată de Centrocoop și prin care se anulează dispozițiunile de restrângere a livrării de mărfuri către cooperative.

Este posibil ca cel care a dat telegrama să fi făcut acest lucru luînd de bună ceea ce scria în circulara din 12 decembrie 1951, anume că rezerva se face în vederea aprovizionării de sărbători a populației și că punerea în ritm normal se va face la noi dispozițiuni.

Stăruî și semnez.

ss/D. CERNICICA

Drept care am încheiat prezentul.

Procurori militari

col. G. RIPEANU

SE/4 ex.

Un ex. la.....
Un ex. la.....
Un ex. la.....
Un ex. la.....

60
Proces verbal

Astăzi 26 Septembrie 1954

Noi, Colonel Grigore Răpeanu și Colonel Aurel Ardeleanu, procurori militari, am procedat la interogarea nuntului Cernicea Dumitru, care ne-a declarat următoarele:

Mă numesc Cernicea Dumitru, născut la 28 februarie 1915, în orașul Sighet, de profesie inginer electro-mecanic, cu ultimul domiciliu în București str. Victor Negulescu, 20.

Prima legătură cu mișcarea revoluționară am avut-o în vara sau toamna anului 1931, prin Katz Ferdinand, care lucra la ajutorul rusu la Sighet. Am fost pus în legătură cu Katz Ferd. de către Nagy Csaba, student la Praga sau Viena și care era trotschist, fără ca eu să-i fi cunoscut la timpul acela activitatea trotschistă dusă de el la Praga sau Viena, despre care ^{eu} am aflat numai prin 1934-35 de la Wolf Francisc.

cu Nagy Csaba m-am cunoscut în 1929 la Sighet, având la început contacte reduse, dar în vara anului 1930, contactul a devenit mai apropiat prin faptul că am participat la un seminar ținut de Nagy Csaba la Sighet, care a durat un număr oarecare de zile, mi-am amintesc că, pe urmă și la aceste întâlniri în 3 (eu, Nagy Csaba și Friedman Adalbert), unde Nagy Csaba a discutat cu noi unele probleme trotschiste.

În anul următor - 1931 - iarăși Nagy Csaba a ținut seminar la Sighet, în cursul vacanței de vară, și din nou am avut câteva întâlniri în trei,

Procurori militari
Grigore Răpeanu
Col. Ardeleanu

D. Cernicea

tot cu Friedman și Nagy Csaba, unde de asemenea el a discutat cu noi probleme trotchiste. El ne-a atras atenția să nu vorbim cu nimeni despre aceste lucruri.

După această dată nu am mai avut cu Nagy Csaba decât contacte de cunoștință, prietenie și ocazionale.

În anul 1936, cu prilejul arestării grupului trotchist din U.R.S.S., am avut discuții cu câțiva cunoscuți, la ely, dintre acei care aveau legături cu mișcarea muncitorească, exprimându-mi părerea că între cei arestați în U.R.S.S. ar fi și unii revinovați care au fost amestecați de ceilalți în esplot. Nu am făcut o propagandă în sensul arătat, ci numai discuții, în care mi-am exprimat această părere.

După judecarea procesului amintit, mi-am exprimat de asemenea părerea că era mai bine ca unii dintre condamnați să nu fi fost executați, pentru a mișca platforma de atac a Internaționalii a II-a.

Aste manifestări ale mele din 1936 au fost, după cum apreciez eu, o rămășiță a influenței pe care am suferit-o de la Nagy Csaba.

Cu Nagy Csaba m-am reintilnit la București, după mutarea mea în București, în anul 1947. Cu el am avut la început contact mai rar, apoi pînă 1948-1949 relațiile noastre s-au strâns mai mult, vizitându-ne reciproc. Aceste relații le-am păstrat pînă la arestarea mea.

În cursul discuțiilor noastre m-am avut însă niciodată nici un fel de exprimare de poziție dusmănoasă.

Procurori militari

Șchișman

Col. Andreescu

D. Ciucă

62

stere
Z. Kopeanu

Recunosc că atât în autobiografiile mele date la Bantid, cât și cu ocazia verificării mele în 1949 am ascuns (legăturile mele cu Nagy Csaba și) discuțiile mele trotchiste cu Nagy Csaba. Numai într-o referință eu mi s-a cerut despre el am arătat, vag, că am participat la un seminar în care el a vorbit favorabil despre trotchism.

Către sfârșitul verificării mele, sau după aceasta, întâlnindu-mă cu Nagy Csaba, acesta m-a întrebat dacă am vorbit la Comisia de verificare despre discuțiile noastre trotchiste și eu i-am spus că nu. El m-a aprobat cu cuvintele că bine am făcut.

Cu Luca V. am avut cunoștință în Aprilie 1945 la Sibiu, dar n-am avut legături de viață un fel cu timpul până în Noiembrie 1947, când am fost numit șef al Direcției de Cadre din Ministerul Finanelor. Am avut această funcție din Noiembrie 1947 până în Decembrie 1948.

În această funcție am dus o politică justă de cadre prin îndepărtarea elementelor descompuse, corupte, cu trecut fascist și pe de altă parte prin introducerea în cât mai mare măsură a elementelor muncitorești. Pe Sidliș Zoltan, pe care-l cunoșteam bine de la Oradea, și care venise în București în toamna anului 1947, l-am recomandat lui Luca V. ca un om de încredere. Luca l-a numit consilier ministerial, care în timpul acesta edriva cu funcția de Director, și l-a folosit ca șef al biroului special care se ocupa cu urmărirea și descoperirea evaziunilor mai importante și a neregulilor însuși organelor Ministerului Finanelor. În cazul cercetărilor făcute la Parchetul General al R.P.R., unde eu am fost

Procuror militar

Z. Kopeanu
Col. Andreanu

J. Paucic

delegat^{al} lui Luca în misiia de cercetare, cu ocazia anchetării lui Eidlitz J. în afacerea Ehrlich, eu am fost de părere că Eidlitz nu era recinstit, fiind doar vinovat de o neglijență și că planează doar o bănuială totuși asupra lui că ar fi fost recinstit. Mi-am amintit că lui Eidlitz i se făcuse și o percheziție la locuință și cu această ocazie i s-au găsit și niște materiale textile pînute de el dela fabrica de textile din Sf. Gheorghe, precum și niște albume filatelice pe care el le ridicase dela locuința lui Raetz, director al aceleiași fabrici. Eu știu că Eidlitz fusese la Sf. Gheorghe și făcuse cercetările în legătură cu evaziunile fiscale dela acea fabrică. Menționez că Luca mi-a spus, atunci cînd s-au făcut cercetări în legătură cu primirea de cadouri dela acea fabrică, de către vîrfurile ad-tive din Sf. Gheorghe că este amestecat și fratele lui, Varga, care era șeful signanței și mi-a spus că el va fi scos dela M.A.I. și eu să-l numesc fie la M.A.T. fie la garda financiară, ceea ce am și făcut.

Din decembrie 1948 pînă în august 1950 am fost șeful Direcției Controlului Financiar din Ministerul Finanțelor. Luca a trasat, prin 1949, linia că controlul trebuie să fie mai blînd și să aibă mai mult un caracter de ajutor în munca, linie care avea un caracter împăciitorist, pentrucă în felul acesta în-țelegem să scape o serie de elemente recinstitute. Eu totuși am aplicat măsuri mai tari, cerînd ulor nemulțumiti să se adreseze lui Luca. Linia lui Luca a fost

Procuror militar

Dr. Kapeanu

Col. Andreescu

D. Ciucă

64

de schimb a disciplinei financiare.

În august 1950 am fost numit președinte al Comitetului pentru Cultură, unde am funcționat până în august 1951. Trecea era împărțirea stabilirii petițiilor de viză sau a probnelor alimenterare pentru sectorul particular. În privința petițiilor de admitție la învățământ erau reabilitate, în sensul că mergea vorba pentru majorarea petițiilor sau mergea vorba.

În ce privește majorarea petițiilor de admitție la o serie de profesii agricole ca: nutreț, vânat, brânzărie, gospodărie și vânat și mănăstire, laștele, puzosii pt. creșterea Comitetului Exterior, vite, piei, ovă, sau făcând proiectele de H.C.M. sau avizele pentru aceste majorări, fie ca a-venturamentul lui Treacă, fie din dispoziția lui.

În toamna anului 1950, când Treacă era în concediu, Comitetul pentru Cultură a venit cu propunerea de a se reduce petițiile de admitție la Treacă și vânat. Reducerea s-a aprobat. Când Treacă s-a întors din concediu, m-a chemat și mi-a arătat în fermeni foarte agri faptul că am propus reducerea, spunându-mi că petițiile nu sunt un obiectiv al învățământului de la București și de la Iași. Ulterior Treacă a dat dispoziția să se revină asupra reducerii opiniei că a discutat problema în Comisiunea de învățământ.

În ce privește petițiile pentru sectorul particular, ~~în~~ în toamna lui 1950 s-a stabilit prin H.C.M. petiții de viză la școli, cerșii, fructe etc. După întocmirea lui Treacă din concediu, aceste petiții au s-au avut aplicat și în privința a primii în-structurii să au avut diminuarea chestiunii.

Președinte Comitetului
de Cultură
Dr. Andreescu

În două cazuri de majorări de petuni, Luca a aprobat singur majorarea, într-un caz prin rezoluție scrisă iar în alt caz oral, dându-mi mie verbal ordin de aprobare a majorării petului. În aceste cazuri eu am omis să mai alcătuesc H.C. de pentru majorarea acestor petuni. Unul dintre aceste cazuri a fost în ianuarie 1951, iar al doilea în iunie 1951. Eu am avut încredințat Consiliul de Miniștri despre aceste majorări. Luca spunea că el are împuternicire de la Consiliul de Miniștri.

Am devenit primvicepreședinte al Centrocoop-ului în septembrie 1951, la 3 sept. La 27 august ~~am fost desemnat~~ mi-a spus Luca că eu voi face parte dintr-o comisie care va lucra pentru analizarea situației economice a țării. Luca însă nu mi-a spus că această comisie avea sarcina de a pregăti reforma monetară. Am început să particip la sedințele acestei comisii din a doua decadă a lunii sept. 1951, după care am participat cu regularitate până la reforma bănească. În cazuri rare am lipsit. În septembrie - Octombrie sedințele erau mai dese. În noiembrie s-au sărit și au devenit foarte dese în decembrie. Eu am știut că această comisie, din care făceam și eu parte, pregătește reforma bănească. Numai la 8 decembrie mi s-a spus lucrul acesta, respectiv am aflat despre aceasta. Eu am avut sarcini la această comisie de a întocmi lucrări; am întocmit o lucrare, singură, despre evoluția petunilor, aceasta pentru că fusesem mai înainte președintele comitetului pentru Petuni; și o altă lucrare împreună cu

brocurii militari,

D. Răpănuș
Col. Ardăleanu

D. Ciucă

Vijoli: „balotata de venituri și cheltuieli a populației”; alta imprimă în „Statistica” despre „indicele de prețuri”. În aceste lucrări erau continute date economice, nu mai puțin multe peis unde erau scrise la mașină aceste lucrări, nici a ceea făcută de mine singuri.

Propunerea ca eu să fac parte din comisia pentru pregătirea reformei monetare, mi-a făcut-o Luca Vasile.

În luna octombrie și noiembrie 1951 eu am lucrat la Centrocoop, măsuri pentru impulsivizarea vânzărilor de mărfuri, în vederea realizării planului. În acest scop am extins salarizarea procentuală a angajaților vânzători, în vederea interesării lor și astfel a impulsivizării vânzărilor. În consfățuirile ce le-am avut cu directorii adjuncți în comercialul, dela regiuni, am trasat sarcini pentru impulsivizarea vânzărilor, pentru realizarea planului. Am susținut și eu în comitetul executiv al Centrocoopului, imprimă și în alții scăderea prețurilor de vânzare la câteva articole dintre mărfurile greu vandabile. S-au acordat și procente vânzătorilor, pentru defacerea mărfurilor greu vandabile. S-au făcut și defaceri de mărfuri greu vandabile prin chioscuri, tarabe și târguri. S-au dat și circulași în sensul de mai sus, toate în scopul defacerii mărfurilor.

Toate aceste măsuri le cunoștea bine Luca, pentru că le discutăm cu el, sau îl informam despre ele sau chiar el dădea indicații să se facă așa.

În mijlocul lunii noiembrie ¹⁹⁵¹ a avut loc și o sesiune de analiză a planului de defacere pe luna octombrie 1951 al întregului sector comercial. Cu aprobarea ^{militari} ~~superiorilor~~
 Cel. Andrei
 D. Ciurcu

caastă ocazie Luca a criticat violent atât centracoopul cât și comertul de stat, pentru nerealizarea planului de desfășurare pe octombrie și pentru stocul mare de mărfuri dela Centracoop. În urma acestor sedințe s-a pus în practică reducerea de prețuri la mărfurile greu vandabile, salarizarea procentuală, procentele pt. vânzarea mărfurilor greu vandabile și convocarea directorilor adjunți în comerțialul și alte măsuri.

Eu am raportat la comisia de pregătire a reformei bănești aceste măsuri, de vreme ce nu știam nici unsear că era vorba de o reformă bănească.

La 8 decembrie 1951, când am aflat și de reforma bănească, am primit directiva dela comisia de reformă bănească de a lua măsuri pentru constituirea de rezerve de mărfuri. În executarea acestei directive eu am dat o circulară către toate unitățile raionale cooperatiste din țară, dispunind să facă rezerve de mărfuri. Circulara a fost expediată la 12 decembrie 1951. În circulară, este adevărat că s-a strecurat și un pasaj în care se dispune măsuri ca unitățile ^{raionale} să se aprovizioneze cu mărfuri în vederea aprovizionării populației cu ocazia sărbătorilor. Acest pasaj ~~care~~ s-a putut strecura aici dintr-un motiv că am făcut pipit precum și din cauza că circulara a fost expediată fără să fi mai fost vădită în forma definitivă de mine. Eu am tinut minte să fi arătat cuiva din comisia pentru pregătirea reformei bănești conceptul circularii, însă îmi amintesc precis că am trimis celui D. Petrescu un exemplar al circularii deja expediate, fapt confirmat de d-lui în sedința comisiei când am raportat trimiterea circularii.

Procuratorul militar

Col. A. Beleanu

D. Miculescu

Mi amintesc că am trimis și comisiei un exemplar, la
cererea prezidenței acestuia.

Am dat urmări dispozițiilor ca circulara să
fie semnată în fals. Știu că a semnat-o Gănet.

Știu că rezervele ce s-au creat au fost în jurul
sumei de 1 miliard lei.

În luna noiembrie 1951 aveam stoc de mărfuri
în jurul a 30 miliarde lei. La stocul de gros erau
circa 16 miliarde. Dintre acestea însă, unele ^{mărfuri} aveau desti-
nație specială (mărfuri pentru cultivatorii de bumbac), altele
erau mărfuri din Fondul unic, altele greu vandabile, altele
rationate. Dintre acestea am să facem rezervă.

Am avut nici o cunoștință despre telegrama din 22
decembrie 1951 dată de Centrocsof și prin care se a-
nulează dispozițiile de restrângere a livrării de
mărfuri către cooperative.

Este posibil ca cel care a dat telegrama să
fi făcut acest lucru luând de bună credință în
circulara din 12 dec. 1951, amare că rezerva
se face în vederea aprovizionării de sărbători
a populației și că ~~prezența~~ în ritm normal se
va face la noi dispoziții.

Stăni și Semnez.

G. Ciuculescu

deft cum am încheiat prezentul.

Broșorii militari

Col. G. Kopeanu

Col. Andreescu